

SKAUTING

Měsíčník pro skautskou výchovu

Ročník 38 - květen 9/2000

*Bude Junák vyloučen
z WOSM?*

*Časopisy „před
koncem“*

*Nejvíce mi pomohla
Tři orlí pera*

*Jak se křtila Pouta
nebes*

*Předsněmová diskuse
začala přinášet první
ovoce*

Jak se nezapadnout

Titulní fotografie
Anna Cuhrová

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu
ročník 38, č. 9, Praha 22. 5. 2000
vychází 10x ročně

Vydává Tiskové a distribuční centrum Junáka

Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1
tel. 02/24102223, fax 02/24102399
e-mail: tdc@junak.cz
http: www.junak.cz/tdc
IČO 64934926

Ředitel: Roman Šantora

Šéfredaktor: Marek Bárta

Sekretariát redakce: Veronika Letáčková
Stálí spolupracovníci redakce: Pavel Friš,
René Kočík, Michal Schrötter

Redakční rada:

Bárta Marek, Břicháček Václav,
Fajman Ivo, Hanuš Radek,
Havlová Markéta, Hermochová Soňa,
Šantora Roman, Zajíc Jiří

**Grafická úprava a pre-press:
Josef Přečh**

Distribuce: telefon 02/24102415
fax 02/24102399, e-mail: tdc@junak.cz
Redakce: telefon 02/24102268
fax 02/24102399
e-mail: skauting@junak.cz
Návštěvní hodiny: úterý 16:00–17:30
Inzerce: telefon 02/24102223
fax 02/24102399
e-mail: tdc@junak.cz

Tisk: Tiskárna Ralsko, Mimoň

Reg. značka MK ČR 5331, ISSN 1210-9827
Podávání pošt. zásilek povolila
Česká pošta s.p., odštěpný závod Praha
Č.j.nov 6273/97 ze dne 5. 8. 1997

Zaslané rukopisy, kresby a fotografie
se archivují a vracejí se jen
na vyžádání odesílatelů

Uzávěrka tohoto čísla byla 14. 4. 2000
Uzávěrka zářijového čísla bude 31. 7. 2000

Roční předplatné:

přes tiskového zpravodaje
střediska 140,- Kč, poštou 220,- Kč
Prodejní cena výtisku 18,- Kč

...váš průvodce
na skautské stezce

ZE ZÁPISNÍKU šéfredaktora

Ementál, aneb o hospodárnosti

Optimista se prý odlišuje od pesimisty svým přístupem k ementálu. Zatímco prvně jmenovaný v něm vidí především sýr, pro pesimistu jsou ementál především díry. Záleží na úhlu pohledu. Jsou lidé, pro které je cedulka s nápisem „Nevstupujte na záhon!“ trestuhodným omezením osobní svobody („...máme přece tu demokracii, za to jsem na Václaváku klíčkem nezvonil...“) a svá lidská práva demonstrují tím, že kvetoucí záhon podupají. Jsou jiní lidé, pro které je krása květin více – nějakým nápisem na ceduli se prostě nevzrušují, vždyť „ty kytky jsou tak krásné!“. Skautští vedoucí mají obdobně rozdílné úhly pohledu založené na přístupu ke 40% odběru skautských časopisů. Pro jedny je to trestuhodné narušení jejich soukromí a časopisy nebudou odebírat už z principu (jistě středisko, které neodebíralo ani jeden časopis, poté, co se letos neregistrovalo v Junáku, začalo odebírat 85 % časopisů, protože pro ně to již není povinné a časopisy se jim líbí). Jiní si uvědomili, že časopisy jim v jejich práci pomáhají, a proto je nějaká 40% povinnost nerozhází.

Ti, kteří v ementálu vidí skrze jeho díry kus sýra, stejně jako ti, kteří se pro krásu květin dokáží povznést nad ceduli se zákazem, a ti, pro které jsou skautské časopisy nikoliv 40% zátěží, ale šanci jak lépe pracovat s dětmi, jistě dobře chápou i to, co znamená hospodárnost – rozpoznat situace, kdy je dobré šetřit od situací, kdy je naopak zapotřebí se velkoryse rozdělit s druhými třeba i o to málo, co mám. Protože v těchto okamžicích rozdělit se neznamena ztrátu, ale zisk.

Když někdy poslouchám, o čem si naši činovníci povídají, mám silný pocit, že často nejsme hospodární v debatách, které vedeme. Místo abychom řešili výchovné problémy, místo abychom se zabývali tím, co pálí naše oddílové vedoucí a jak se vyrovnávat s problémy dětí v oddílech, strávíme neuvěřitelné množství času tlacháním o „skautské politice“. Zejména v tomto umění vynikají ti, kteří s dětmi v oddílech nepracovali již nějaké to desetiletí. Ruku na srdce, neměli bychom se konečně naučit hospodařit i v této oblasti?

Marek Bárta

VZKAZY

Tato rubrika je určena těm, kdo chtějí prostřednictvím časopisu předat někomu stručný vzkaz.

● Anonymnímu virunosiči

Zavirovaný soubor odeslaný na adresu skauting@junak.cz z anonymního počítače byl včas odhalen a zlikvidován. Pokud se necítíte být zbabělcem, přijďte si to se mnou vyřídit osobně do redakce v návštěvních hodinách (každé úterý 16.00–17.30 hodin).

Marek

skauta na srdce ostatních lidí. Ať za nás nemluví „vyparáděné“ kroje, ale spíše činy! Nebledě na toto se pokusme podívat na celou tuto záležitost očima dětí a jejich rodičů. Samotná krojová košile dnes stojí téměř 300 Kč. Proto si nedovedu představit, že bych v oddíle měl provést „překrojování“.

Ondřej Výborný - Voříšek

● Bratříčci a sestřičky,

nebazírujme již tolik na tom, jak bude vypadat vnější image skautů! Vždyť daleko důležitějším je působení vnitřní. Působení srdce

● Některým činovníkům a činovnicím

Sestry a bratři, přestaňte blbnout! Verča

CAUSA „JUNÁK“ JAKO OCHRANNÁ ZNÁMKA

Jak je to s prodejnou Skaut-Ginkgo v Brně

Prodejna Skaut-Ginkgo je jedinou prodejnou na jižní Moravě, která má ve své nabídce skautské kroje včetně všech odznaků. Brněnští skauti proto s úlevou přijali zprávu o urovnání napjatých vztahů mezi Junákem a Sdružením Skaut-Ginkgo. Prodejna Skaut-Ginkgo získala statut autorizovaného prodejce Junáka a bude nadále zásobovat skautské oddíly vším, co ke své činnosti potřebují. Na důvody, které celou situaci způsobily, jsme se zeptali spolumajitele prodejny, pana Mikšíka - Fakíra.

Skauti si zvykli na svých akcích vídat váš prodejní stánek a nakupovat v něm. Přesto vztahy mezi Junákem a vašim Sdružením nebyly nejlepší. Co způsobilo napjatou situaci mezi Junákem a vaší prodejnou?

V roce 1996 jsem svým jménem podal na Úřadu průmyslového vlastnictví žádost o registraci slovní ochranné známky JUNÁK. Naše firma v té době již několik let vyráběla pod tímto názvem různé druhy zboží - především krojové košile a doplňky kroje pro členy organizace JUNÁK, kde se toto označení přímo nabízelo. Dále se jednalo o stanové celtly a podsady JUNÁK, u nichž opět hlavním odběratelem byly skautské oddíly. Mou jedinou

snahou tehdy byla právní ochrana našich produktů označovaných již tradičně tímto názvem. Bobužel, někteří členové tehdejší ÚRJ moji snahu chápali jinak a na firmu uvalili určité „embargo“. Doufám, že nyní se vše vyjasnilo.

Dozvěděli jsme se, že došlo k dohodě, která situaci v lednu letošního roku urovnala. Myslíte si, že je tato dohoda oboustranně výhodná?

Myslím, že smlouva je postavena na oboustranně snaze vzniklý problém vyřešit, a proto, bude-li dodržována, může být odrazovým můstkem pro zajímavou spolupráci mezi naším Sdružením a Junákem.

Chystáte ve své prodejně nějaké změny, o kterých by skauti měli vědět?

Pro letošní sezónu jsme připravili rozšíření naší nabídky táborového vybavení - kromě již tradičních dřevěných montovaných podsad JUNÁK a několika typů stanových celtly nabízíme provedení povrchové úpravy podsad podle přání zákazníka, montáž a servisní opravy dodaného táborového vybavení přímo na tábořišti. Rovněž při výrobě týpů nabízíme zhotovení těchto stanů z pevnějších materiálů než doposud. Z rozšířené nabídky našeho maloobchodního zboží si můžete vybrat buď přímo v naší prodejně v Brně na Veselé ul. 14 nebo prostřednictvím internetového obchodu na www.ginkgo.cz

-FB-

BUDE JUNÁK VYLOUČEN Z WOSM? Účast v ČRDM a mezinárodní skautské hnutí

Jeden ze čtenářů našeho časopisu zaslal do redakce zajímavý dotaz: „Doslých jsem se, že kancelář WOSM prý dostala dopis s tvrzením, že Junák účastí v ČRDM hrubě porušil stanovou mezinárodní skautské organizace a tudíž by měl být z WOSM vyloučen. Je to možné?“ O vyjádření jsme požádali zabraničního zpravodaje Junáka bratra Pavla Trantinu - Goblina. Zde je:

Je dobré, když se někdo stará, abychom neporušovali stanovy a další dokumenty světových organizací - WOSM i WAGGGS. Opravdu hluboké zájemce o mezinárodní skauting rád uvítám v zahraničním odboru Junáka.

Vyloučení z uvedeného důvodu možné není, neboť:

1) Účast v ČRDM, jak už jsme mnohokrát zdůrazňovali, naprosto vylučuje jakýkoliv zásah ČRDM do vnitřního života členských organizací. V žádném ohledu tedy neporušujeme světovou ústavu WOSM či WAGGGS, narodil např. od let 1945-50 (členství v SČM) či 1968-71.

2) Právě naopak, iniciováním vzniku a účastí v ČRDM Junák naplňuje usnesení Evropské skautské konference WAGGGS a WOSM ze Salzburku v roce 1995. V základním dokumentu – Chartě skautingu v Evropě – konference vyzvala národní skautské organizace, aby se aktivně účastnily zakládání a činnosti národních rad mládeže a posílily tak vliv skautského hnutí na své okolí. Jde o praktické naplňování jednoho ze tří základních principů skautingu – povinnosti vůči druhým. Velmi jednoduše řečeno – méně brát a více dávat, v našem případě – vystoupit ze „vznešené izolace“ a začít spolupracovat s ostatními v našem

společném zájmu. Věřím, že Junáku se to konečně po deseti letech podaří.

3) Stanovy ČRDM jsou WOSMu i WAGGGSu k dispozici již od jejího založení. Vedeme četné konzultace se zástupci evropských skautských kanceláří v Bruselu a Ženevě, které se týkají především mezinárodního zakotvení ČRDM v Evropském fóru mládeže. Už dnes můžeme říci, že jeden z hlavních cílů založení ČRDM se splnil – bez ní (a Junáka jako jejího silného člena) není zastoupení České republiky v Evropském fóru mládeže možné.

Pavel Trantina - Goblin
zahraniční zpravodaj ÚRJ pro WOSM

ČASOPISY „PŘED KONCEM“

S důvěrou do odběru dalšího ročníku skautských časopisů

Bude tomu již dva roky od rozhodnutí plzeňského sněmu o 40% odběru časopisů. Naší snahou je zde zrekapitulovat události, které k tomuto rozhodnutí vedly, popsat jaký byl jeho záměr a jak se jej daří naplňovat.

Plzeňskému sněmu předcházelo mnoho let, kdy skautské časopisy hledaly jak svou tvář, tak své vydavatele a hlavně, své čtenáře. Na sklonku roku 1997 se situace jevila jako neudržitelná a hrozil jejich zánik. Po rozboru všech skutečností se dospělo k názoru, že hlavním problémem časopisů bylo, že se nedostaly na delší čas ke svým potencionálním příjemcům. Tak, aby si oni sami mohli utvořit názor, zda-li je toto čtení pro ně zajímavé a zda pomáhá vedoucím při jejich výchovné práci. Proto byl na Plzeňský sněm předložen materiál, z jehož úvodu vyjímám:

Poslání časopisů

„Otázku poslání viděla komise jako prvotní, neboť od ní se odvíjí, jak mají jednotlivé časopisy vypadat, jelikož někde je hranice při které již časopisy nemohou své poslání naplnit a nemá smysl je vydávat.“

Pro všechny čtyři časopisy byly vytyčeny následující oblasti: výchova - komunikace - informace. Snahou je, aby časopisy byly pokračováním oddílové činnosti ve volném čase našich členů.

Nejdéle se komise zabývala časopisem Skaut-Junák (SJ), který se zdá být nejproblematictější z hlediska poslání. Bylo konstatováno, že nemáme na to konkurovat komerčním dětským časopisům, musíme se soustředit na to, v čem jsme silní a proč k nám děti chodí - na skauting. Časopis by se měl stát druhým vůdcem, se kterým se dá pracovat jak na schůzkách, tak mimo ně. Padlo mnoho dalších, již konkrétních námětů, které by měly sloužit jako podklad redakční radě při tvorbě koncepce SJ.

Celkově se zdá, že časopisy Světýlko, Kmen a Skauting naplňují to, co od nich požadujeme, u SJ je potřeba udělat koncepční změny, které ho více soustředí na praktickou činnost ve skautingu.

Z orientace na skauting také vyplývá zaměření časopisů dovnitř hnutí, s tím, že samozřejmě neodmítáme prodej ven. Ten ovšem není prioritní.

Pro kvalitní práci s časopisy je třeba uložit novým tiskovým zpravodajům vytvořit metodiku, jak využít časopisy v přípravě programu oddílů, která bude součástí zkoušek, kursů a lesních škol.

V této souvislosti se komise zabývala i návrhem na slučování časopisů. Tento návrh komise nedoporučuje, neboť dle názoru odborníků (např. Miloš Zapletal) není možné slučovat časopisy pro kategorie které se od sebe tolik liší. Celé to vyústí

v to, že časopisy potom už nebude číst nikdo. Nedá se spojit čtenářský zájem osmiletého a čtrnáctiletého.

Na základě stanoveného poslání komise navrhla nejnižší možný rozsah a barevnost jednotlivých časopisů, se kterými je takto počítáno v jednotlivých variantách.

Zabezpečení kvality a dohled nad posláním

Jelikož všechny varianty počítají s tím, že každý člen Junáka přispívá určitou částkou na skautské časopisy, je nutné zabezpečit, aby za své peníze dostával kvalitní zboží (na správné hospodaření s těmito prostředky dohlíží rada TDC a revizní komise TDC). Bylo konstatováno, že na kvalitě časopisů musí dohlížet nezávislé redakční rady, které jmenuje ÚRJ. Členy redakční rady by měli být: zpravodajové příslušné věkové kategorie, nebo členové jejich odborů, podle potřeby další zpravodajové ÚRJ, vůdcové oddílů, odborníci (pedagogika, dětská literatura), rodiče našich dětí, skautská osobnost, zástupce vydavatele, šéfredaktor. Celkem 12-15 osob.

Redakční rada je odpovědná za koncepci časopisu a dohlíží na konkrétní naplňování této koncepce v časopisech.

Implementace

S uvážením přijatého návrhu do praxe se počítá od září 1998. Komise navrhla možnosti uvedení jednotlivých variant do praxe, s tím, že konkrétní realizace je úkolem vydavatele, tak, aby od uvedeného data mohly časopisy vycházet podle usnesení sněmu.

Schválená varianta by měla platit tři roky, do příštího sněmu, tak, že případné roční navýšení o inflační částku je v pravomoci ÚRJ.“

Materiál byl doplněn pěti variantami, z nichž sněm schválil následující (záznam z hlasování o časopisech je možné si pustit ve formátu MP3 na stránkách www.skaut.cz/tdc):

Usnesení sněmu č. 15

„Sněm ukládá ÚRJ řešit finanční situaci skautských časopisů (Světýlko, Skaut - Junák, Kmen, Skauting) s ohledem na jejich důležité výchovné a informační funkce takto:

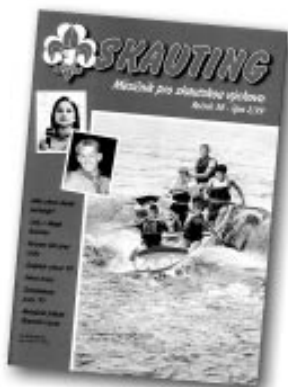
Každý člen Junáka platí v rámci registračních poplatků 25 Kč ročně, které jsou určeny na podporu skautských časopisů. Kromě této základní podpory odebrá každé středisko počet časopisů dle vlastního výběru, který odpovídá minimálně 40 procentům počtu členů střediska. Cena těchto časopisů je diferencována dle výrobních nákladů. Toto řešení se zavádí na dobu tří let.“

Současnost

Údaje o tom, jaká je situace dnes, tj. dva roky po sněmu, jsou uvedeny v tabulkách na str. 5. O stavu redakčních rad hovořil Jiří Zajíc, předseda Rady TDC, v březnovém Skautingu. Zdá se tedy, že základní cíl, dostat časopisy ke konečným příjemcům se zdařil a dokonce překročil limit o 5%. Opatření o 40% odběru bylo sněmem přijato na dobu tří let. Ze strany TDC jako vydavatele není žádný důvod usilovat o jeho prodloužení, neboť věříme, že tento rok „před koncem“ bude pro časopisy dostačující, aby přesvědčily čtenáře o své potřebnosti.

Roman Šantora, ředitel TDC

Přehled odběru časopisů středisky

Stav odběru k 1. 1. 2000

Odběrová aktivita střediska	počet středisek	procent středisek
Plní a překračuje 40% limit	377	63 %
Neplní 40% limit, ale odebírají	155	26 %
Neodebírají žádné časopisy	70	11 %

Počty objednaných časopisů

Název časopisu	objednáno
Světýlko	5 872 ks
Skaut-Junák	8 961 ks
Kmen	2 234 ks
Skauting	4 876 ks
Celkem objednáno:	21 943 ks

21 943 ks časopisů je 38,5 % časopisů na hnutí (objednávky)

...váš průvodce na skautské stezce

Přehled kompletního odběru časopisů (včetně doposílaných do 40 %)

Stav odběru k 18. 2. 2000

Název časopisu	odběr s doposílkou
Světýlko	6 740 ks
Skaut-Junák	10 432 ks
Kmen	2 850 ks
Skauting	5 876 ks
Celkem dodáno:	25 868 ks

25 868 ks časopisů je 45,4% odběr časopisů na hnutí (dodávky)

Počty tištěných časopisů

Název časopisu	náklad čísla
Světýlko	7 000 ks
Skaut-Junák	10 800 ks
Kmen	3 000 ks
Skauting	6 000 ks
Celkem:	26 000 ks

Užijte si výhod

VČASNĚHO PŘEDPLATNĚHO SKAUTSKÝCH ČASOPISŮ NA ROK 2000-2001

Skautské časopisy opět k vám spolu s malým dárkem

Pro všechny spolehlivé předplatitele jsme připravili **propisovací tužku se známkou Junáka**. Stačí objednat a zaplatit* časopisy do **13. září 2000** a všichni, kdo odebírají jakýkoli z našich časopisů, ji dostanou zároveň s prvním číslem. Tedy stačí objednat v termínu časopisy pro všechny členy vašeho střediska a každý z nich se může těšit na skautskou propisku.

To ovšem není vše – ...skautská příručka zdarma!

Všechna střediska, která do **13. října 2000** objednájí a zaplatí* alespoň 40 % časopisů pro své středisko, získají zdarma ihned po vyjití jeden výtisk nového vydání základní skautské příručky **Skautskou stezkou**.

Veškeré informace o způsobu předplatného naleznete v příloze tohoto čísla Skautingu, navíc je spolu s formulářem obdrží vaši tiskoví zpravodajové. Kromě toho jsou k dispozici na internetových stránkách www.skaut.cz/tdc (*)**Pozor**. Objednáním a zaplacením je míněno zaslání vaší závazné objednávky s příloženou kopií dokladu o provedené platbě.

NÁZORY A ÚVAHY z dopisů čtenářů Skautingu

Redakce si vybrazuje právo uveřejněné dopisy krátit

Neupravujeme dějiny

Ad Dopis SSSČR přípravnému výboru Skauta, Skauting 7/38

Po přečtení dopisu také bratrů Vondráčka, Prince a Vacíka ztrácí Svaz skautů a skautek ČR poslední zbytky kreditu u každého trochu inteligentního člena Junáka, který má alespoň rámcový přehled o historii (což se jistě nedá říci o všech). Nehledě na styl vyjadřování a kanálovou mluvu (zapáchající a hniající stojaté vody) připomínající projevy našich politiků, tento dopis hrubě uráží všechny poctivé vůdkyně a vůdce rojů, smeček, oddílů, kmenů, středisek atd., neboť je nepřímo obviňuje, že ti všichni se neřídí skautskými zákony a principy. Nejsm obhájcem dnešní ÚRJ, ale tenhle dopis je stylizován proti Junáku jako celku. Je jasné, že se vůdcům SSSČR hodí do krámu, co se nyní děje, ale napiji-li se čerstvé pramenité vody, jenž je mi nabízena, mám strach,

...nechápu ta slova jako ocenění životního díla bratra zakladatele, spíše jako jeho urážku.

že mi bude pěkně blbě od žaludku. Také bych neměl jako skaut (jedno kde registrovaný) velkohubě mluvit o dodržování zákonů a současně účelově lhát. Čtením historické literatury zjišťuji (a žijící pamětníci mi to potvrzují), že vznik Junáka v r. 1939 nebyl podmíněn zánikem Svojsíkova svazu Junáků republiky Československé, nýbrž, že sám Svojsík celý život usilovně pracoval na sjednocení věčně rozhádaných Čecháčků registrovaných v těch mnoha skautských spolcích, které zde byly, a jeho svaz nezankl, ale sloučil se svazy jinými (viz historické prameny). To již ostatně napsal bratr Zet ve svém Proroctví, že Svojsík byl sjednotitel! Bratři a sestry pozor - upravené dějiny se v této zemi vyučovaly ještě před deseti lety. Na rozdíl od autorů tohoto traktátu nechápu ta slova jako ocenění životního díla bratra zakladatele, spíše jako jeho urážku. Ze srdce přeji sestrám a bratrům z nového Skauta ABS, aby v budoucnu nesklouzli na podobnou kolej a zachovali si serióznost. Na závěr vzkazuji tvůrcům tohoto skvostu - nemějte strach, že by se k vám někdo vtíral, moudrý člověk přece nesedne do nekryté kanoe bez přilby a vesty, aby si sjel Lab-skou soutěsku po jarním táni.

Zbyněk Jiroušek - Jerry, Pardubice

Nestrkáme hlavu do písku

Ad vznik další skautské organizace

Všichni, kdo se kolem skautingu točí již nějaký ten rok, mnozí možná že už pár desítek let, vědí, že současnost není procházka růžovým sadem - ona vlastně nikdy nebyla. Současná státní byrokracie nedává možnost úplně se odpoutat od administrativního schematismu provázejícího hospodaření s financemi, majetkem atd. Bludiště předpisů, vyhlášek a zákonů rozhodně není četbou pro večery pod lampou... Máme skauty poslance i senátory, oni také snad přikládají ruku k dílu, aby pomohli všude tam, kde mohou - a kam my z přízemí nedosáhneme...

Pokud je vznášena kritika na orgány našeho vlastního vedení, jako je například Ústřední rada, a dokáže se, že je oprávněná, potom snad se nejdá o skupinu NEDOTKNUTELNÝCH a ÚRJ či její jednotliví členové jsou povinni podat vysvětlení či své postoje revidovat. Navíc jsou, doufám, odvolatelní jako každý jiný demokraticky volený orgán.

Za 10 let existence našeho obnoveného hnutí se snad již ukázalo, kdo je kdo a co kdo umí, co udělal, co nedokončil a proč, za co mohl a nemohl. Díky našim specifickým postkomunistickým poměrům byla obnova hnutí bez starých a poctivých veteránů téměř nemožná. Nastal čas, aby i do nejvyšších funkcí přišli schopní nadšenci z mladší generace. Jsou jiní než ti staří, jsou postaveni do úplně jiných podmínek, mají za sebou jinou výchovu - někdy i nevychovu - museli a musejí se s tím vším denně poprat a sbírat zkušenosti - leckdy i trpce chutnající.

Za 10 let existence našeho obnoveného hnutí se snad již ukázalo, kdo je kdo a co kdo umí, co udělal, co nedokončil a proč...

Nemohu se zbavit dojmu, že nemalá část třenic či napětí v ústředních orgánech vzniká z neschopnosti komunikovat navzájem mezi těmito dvěma skupinami. Mezi mladšími, deroucími se „blíže ke světlu“ možná málo vybíravým způsobem a staršími, málo ochotnými ustupovat z konservativních pozic pod tlakem „tvrдых lóktů“.

Oba postoje jsou chybné, protože ignorují moment tolerance! Pokud si budou obě skupiny do

nekonečna vyčítat své postoje, nebude to ku prospěchu hnutí. Za nějakou chvíli bychom se mohli dočkat další skautské organizace - pokud nezmoždíme!

Nastal čas, aby i do nejvyšších funkcí přišli schopní nadšenci z mladší generace. Jsou jiní než ti staří, jsou postaveni do úplně jiných podmínek, mají za sebou jinou výchovu...

Na druhou stranu - jestli vznikne jedna či dvě nové organizace téměř s identickou obsahovou náplní, avšak s jinak zabarveným vedením či náčelnictvem - svět se nezboří - za předpokladu, že budou mít co nabídnout těm, kteří důvěřivě čekají nebo přijdou. Jenom by se neměly snažit přetahovat se o členstvo a chytat na vějíčku. To bych považoval za ostudné a licoměrné.

Chtěl bych nakonec jasně dát najevo, že „nestrkáme hlavu do písku aniž bychom se zajímali, co se děje v hnutí“ - ale zároveň stejně důrazně prohlásit, že nemáme chuť ani čas ani náladu si lámat hlavu problematikou generálního štábu. My jsme dole ta „marškumpáčka“ a nejvýš snad „maršbatař“ - abych s vašim laskavým dovořením parafrázoval Švejka - a naší snahou je „nějak tu vojnu přežít“ se zdravou kůží. Máme svých starostí nad hlavu, naši vůdcové oddílů se snaží, aby dorůstal vůdčí dorost, který bude pomáhat dělat skauting nadále zajímavým a přitažlivým pro ty, jimž je idea hnutí sympatická. Neřekl bych, že se přesto všechno naše členská základna rozrůstá - ba naopak, ubývá nás. Potěšitelné je to, že už je skutečně pár nových „skalních“ a mladých - a ti drží a vydrží, dokud nezapadnou!

Takže nakonec bych chtěl vzkázat všem rádoby příznivcům Skauta ABS: náš skautský vlak č. 001 jede, občas drkotá přes výhybky či najede na náběžnou brzdu, ale pořád má ještě páru! Než si postavíte vlastní trať, tak si máknete, ale váš vláček se na naši nevejde, máme jiný rozchod kolejí!

M. Prokop - Pax (vůdce stf. 201.03)

VAŠE STAROSTI NA NAŠI HLAVU

pedagogicko-psychologická poradna

Redakce časopisu *Skauting* otevírá pro všechny, kdo pracují s dětmi a mládeží, pedagogicko-psychologickou poradnu. Pokud máte s některými dětmi v oddílech problémy a nevíte proč, případně děti, které samy mají nějaké problémy a vy nevíte jak jim pomoci, jsou vám naši odborníci připraveni poradit. Napíšete-li do redakce, váš dopis jim předáme, případně vám zprostředkujeme odbornou konzultaci. A protože více hlav více ví a někteří ze čtenářů mají vlastní zkušenosti s řešením výchovných problémů, vybrané problémy s vaším svolením zveřejníme, aby se k nim mohli vyjádřit i ostatní čtenáři. V některém z dalších čísel se potom k vašemu problému vrátíme a otiskneme názory čtenářů na jeho řešení i komentář našeho odborníka.

Děti z rozvedených rodin v oddíle

Do květnové poradny přišel následující dotaz:

Máme v oddíle děti z rozvedených rodin, které byly výrokem soudu svěřeny do péče matce a otec má nárok na setkávání jen v určité době. Může to být třeba každý druhý víkend či jednou za měsíc apod. Jestliže se koná oddílový výlet právě v tu dobu, stává se většinou, že otec odmítne dítě pustit. Je to do jisté míry pochopitelné – vlastní dítě vidí jen občas. Mnohdy však musíme počítat i se zlou vůlí rodičů, kteří se nedokáží mezi sebou domluvit a zájem dítěte je odsunut do pozadí. Jako vůdkyně mohu jen těžko být jakousi prostřednicí mezi znesvářenými stranami – a co teď?

Alena

Jako člověk, který v dětství prožíval tu samou situaci, dovoluji se teď trochu oblédnout.

Je pravdou, že otec dítěte má nepopíratelné právo vidět své dítě několikrát do měsíce, ale to záleží, v tom příznivějším případě, na vzájemné domluvě obou stran. Když už se však koná akce, na níž je účast dítěte více než žádána, co brání otci, aby se akce zúčastnil spolu s dítětem? Dítěti se tak dává možnost ukázat svému rodiči, co to vlastně skauting je v té nepovrchní formě. Dítě určitě, ale možná že i otec, na chvíli zapomene na nesváry a hádky. A skautingu se tak dává možnost alespoň trochu překonat tu propast, která vznikla mezi dítětem a jeho rodiči.

Hamoun

Komentář odborníka

Máme několik možností:

a) Nejprve si taktně a mezi čtyřma očima promluvit s dítětem. Jak samo vidí situaci, jak mu záleží na obou rodičích, ale také na oddíle, na kamarádech. Co by si samo přálo atd. Často se svěř se svými starostmi i obavami a můžeme lépe odhadnout, jak dále postupovat.

b) Pokusit se domluvit s tou stranou, která je „ve větším odporu“ k oddílu. Většinou to bývá

otec, který má dítě svěřeno jen na kratší dobu. Vložit, oč oddílu jde, jak má plánované akce, které víkendy se konají výlety, kam míří atd. Nebývá to jednoduchý rozhovor, předpokládá značný takt a trpělivost. Často se setkáváme s tvrzením, že dítě oddíl nepotřebuje, že on sám nejlépe dokáže dítě vychovávat. Bývá užitečné vzít sebou k rozhovoru někoho staršího, kdo může být větší autoritou než mladý, svobodný vůdce.

c) Zkusit jednat s oběma stranami, zda by byli ochotni domluvit se – v zájmu dítěte – na změně v termínech. Bývá to složitější – změnu dohody je třeba oznámit soudu či sociální péči, ale zdáří-li se domluva, bývá vyhráno. Je to také příznak, že oba rodiče mají i po svém rozchodu o dítě opravdový zájem.

d) Obrátit se žádostí o radu či pomoc na odbor sociálních věcí (péče o dítě), vyložit, jak situace vypadá, co chceme pro dítě udělat, jakou mu dát šanci apod. Pokud se setkáme s dobře motivovanou pracovníkyní, může poradit a třeba i sama zasáhnout.

Dítě je po rozvodu vždy ve složité situaci. Mnohdy sice samo přesně ví, co chce, ale neví, jak to udělat. Rádo by si zachovalo lásku obou rodičů. Vyjadřuje se nejasně a nepřesně – před každým z rodičů i před vůdcem jinak. Pozor: to není vědomá lež, ale hledání kompromisů – často neobratné, ale z hlediska dítěte důležité!

Mnohé spory rozcházejících se rodičů jsou velmi kruté a emočně silné. Před dítětem se vzájemně pomlouvají, oba ztrácí autoritu a dítě znejistí. Potřebuje výklad, že oba je mají vlastně rádi, ale volí nevhodné prostředky, jak je získat na svou stranu. V dlouhodobé perspektivě může spor vést ke snížení sebejistoty a sebedůvěry dítěte: Nebudu já jednou také tak zlý jako táta, který nás opustil? A až se ve škole bude učit o genetice, vynoří se pochybnost: Nemám špatný genetický základ jako jeden (či oba) z mých rodičů?

Někdy problém vyřeší čas. Původně silně emočně a prestižně zabarvený spor o dítě se zklidní a rodiče se postupně přece jen přikloní ke kompromisům. Proto nevyklučujeme dítě předčasně z oddílu, naopak věnujeme mu více péče a tolerujeme jeho častější nepřítomnost. Bývá samo neklidné a rozkolísané. Dokážeme-li mu poskytnout alespoň malou oporu, uděláme pro jeho další vývoj užitečný čin. Sám znám několik případů, kdy oddíl a jeho vůdce zachránili vlastní trpělivostí a taktičtí péčí ohrožené dítě.

...nevyklučujeme dítě předčasně z oddílu, naopak věnujeme mu více péče a tolerujeme jeho častější nepřítomnost.

Pokud jde o spor rodičů, nepřikláněme se bez dostatečných a ověřených informací k jedné či druhé straně. Příčiny bývají často složité, mnohé nepochopíme a sami se můžeme krutě mýlit. I zde platí, že ukvapené postupy bývají chybné. Vznikne-li dojem, že fandíme jedné straně, bývá prohráno.

Mnohdy je na místě vyhledat radu starších osob, které mají více zkušeností z různých životních konfliktů a zátěží. A hlavně: právě dítě z rozkolísaných životních podmínek nesmírně potřebuje pozitivní příklad a vzor. Tady může skautský vůdce sehrát nesmírně důležitou roli a vrátit dítěti jistotu, že se má o koho opřít a třeba i napodobovat.

A ještě poslední poučení: Na rozvodu nikdo „nevydělá“ a většinou nejvíce utrpí právě děti. Jejich zájem musí být neustále v popředí.

Václav Břicháček

Problém na září

Měli jsme v oddíle dva bratry z neúplné rodiny. Přestože byl jejich věkový rozdíl jeden rok, jejich matka je vychovávala jako dvojčata (např. chodili do stejné třídy). Byli neukáznění a svým chováním do značné míry narušovali program oddílu. Přestože se spolu často prali, tvořili sebranou dvojici, na kterou nebylo možno dost dobře výchovně působit, nepomohlo ani rozdělení do různých družin. Nakonec jsme se s nimi museli rozloučit. Mám nyní obavy přijmout do oddílu sourozence.

Jumbo

RADOSTI a STRASTI vedoucích

Jak se daří světluškám a vlčatům v Mimoni

Kluci a děvčata v Mimoni mají úplně jiné starosti, než je rozkol a tříštění našeho Junáka na různé skautské organizace. Vědí určitě, že to nikomu nepomůže, zejména ne dětem. Je to jen ostuda, že se nemůžeme domluvit a neumíme sami žít podle našeho skautského zákona, který proklamujeme.

Když si báječnou ženskou vezme báječnej chlap

Ve skautském domově v Mimoni, kde se schází sedm oddílů střediska Junáka „Ralsko“, jsem zastihl manžele Františka a Marušku Žďánských, kteří tu vedou vlčata a světlušky. Nedalo mi to

se museli náhodou potkat na countrybálu. Tam začala jejich opravdovská skautská láska.

Jak lze skloubit - pro časovou náročnost - rodinný život s vedením skautského oddílu a se zaměstnáním?

„Obtížně, ale jde to,“ vysvětluje Frenki. Musí se prostě hodně chtít, a to na úkor svého volného času. „Není to jednoduché,“ říká. „Já totiž pracuji na tři směny a Maruška dojíždí za prací do České Lípy a někdy má i pracovní soboty.“ Důle-

ženožnostmi, jako je televize, video, počítače a hry. U toho jsou většinou děti sami a nevědí, co by si měly vybrat, a tak sledují i to špatné, což se někdy projevuje i v jejich chování.

„Ale taková naše smečka vlčat,“ říká Frenki, „ta táhne doslova za jeden provaz.“ Smečka ne-

(1)

a zeptal jsem se jich, v čem vidí problémy dnešního Junáka.

„Problémy?“ podivil se František, přezdívkou Frenki. „Pro nás jsou jen v tom, jak sehnat sponzory a peníze na zbytek generálky našeho skautského domova. My máme starosti, jak doděláme naši klubovnu a jak bychom nejlépe připravili děti na Závod světlušek a vlčat. A potom samozřejmě na letní tábor. To jsou naše starosti - naše problémy.“

Oba začali skautovat v roce 1990. „Manželka,“ říká Frenki, „si tehdy, ještě za svobodna, přečetla můj článek o skautování v českolipských novinách. A prý pamatuje ještě dnes, že jej podepsal nějaký „neznámý Frenki“ a bylo v něm něco nového, co neznala. Jak jsem se později domluvil, bylo to „něco“, to, co jsme oba dychtivě četli i mezi řádky ve foglarovkách. A tak jsme se oba rozhodli - skautovat. Já v Mimoni a Maruška v Doksech, kde tehdy bydlela.“

V roce 1993 v Dubé měli svatbu. Přijeli jim tam na jejich společnou skautskou a rodinnou cestu zahrát i jejich skautští bratři a sestry. Ale napřed

žité je, že mají v oddíle schopného rádce smečky vlčat. Jmenuje se Tomáš, je na něj spolehnouti a i když má Frenki například směnu, tak jej u oddílu zastane. Někdy pomůžou i rodiče dětí. Maruška, přezdívkou Berny, doplňuje: „U nás doma je tolerance a vzájemné pochopení. Jinak by to nešlo.“

O dětech a agresivitě

Berny a Frenki si organizují zvlášť výpravy a schůzky světlušek a vlčat, ale oddílové hry, zálesácký desetiboj a zejména letní stanové tábory, na kterých děti prožívají svá dobrodružství, mají společně. Určitá řevnivost mezi kluky a děvčaty je ale zdravá a jde spíše o provokování a soutěživost. A jak je to s agresivitou mezi dětmi, o které se dnes často zmiňují různá média?

„V našich oddílech rozhodně ne“, říkají společně oba manželé. Sestra Berny ale připomíná, že v dnešní době jsou děti obkloповány různými

(2)

zná hádky, vysmívání, hrubost a sobectví. A to je fajn. O agresivitě se vůbec nedá mluvit. Naopak, vlčata si sama vybírají své kamarády pro vstup do smečky. Jak říkají: „Bereme jen ty, co něco vydrží a umí držet partu.“

„Nejdůležitější je to, aby děti neměly nikdy dlouhou chvíli“, vypráví Frenki. „Aby měly ten správný užitečný program a aby nebyly k sobě a k ostatním lidem lhostejné. Docela u nás jeden druhému prozrazují i své slabosti a nemusí se bát posměchu. Nejsou na sebe zlé a nezávidí si. Dovedou se i utěšovat a silnější vždy pomáhá slabším. Nejsou vůbec ‚svatí‘, znají ty správné klukoviny, ale to přeci patří k životu.“

Program oddílu

„Mimořádně mě potěšilo“, vypráví dále Frenki, „když jsem se dozvěděl, že letos některá vlčata šla ve skautském kroji na slavnostní zahájení školního roku. To svědčí o tom, že si ho váží a jsou hrdí na členství ve skautském oddílu, i když je to nelítostně zavazuje, aby byli lepšími, nebo se alespoň snažili být lepšími než ostatní děti.“ Podle Berny a Frenkiho je ten nevhodnější čas pro vstup do oddílu ve druhé třídě. Ale hlavně musí mít každé dítě opravdový zájem být skautem nebo skautkou a být ochotno věnovat svůj volný čas oddílu, protože toho každý musí mnoho zvládnout. A to od plnění skautského desatera, až po každodenní dobrý skutek a skautský slib, který zavazuje na celý život.

O tom, jak se jim práce s dětmi v oddíle daří, jsem se přesvědčil jednou na vlastní oči. Šel jsem Malou ulicí v Mimoni kolem Skautského domova a z druhého patra zaslechl bubnování a zpěv.

Mimoňský TOTEM - vydat jedno nebo dvě čísla oddílového nebo střediskového časopisu, to dokáže leckdo. Ale dělat to nepřetržitě sedm let, to chce vytrvalost a obětavost. Naštěstí ji v plné míře mají bratři Cipajs a Velký Aka, kteří se na vydávání Totemu, jak svůj časopis nazvali, podílejí největší měrou.

Co to? Že by měly tak brzo světlušky schůzku? Nedalo mi to a šel jsem se podívat. Zaklepal jsem na dveře klubovny a otevřela mi malá světluška. „Nazdar,“ povídám, „zavolej mi prosím sestru Berny.“

„To bratře Balů nepůjde,“ vykukla na mne nechápavě své oči. „Berny přijde za čtvrt hodiny, my máme schůzku až od půl čtvrté.“ To mne udivilo, a tak jsem zmateně vykoktal: „Tedy... tedy... hm... děkuji... já tu na ni počkám.“ Posadil jsem se do křesla v předsínce klubovny, kde již byly vyrovnány boty dětí a hlavou se mi honily myšlenky. Jak je to možné? Děvčata jsou tu sama, přišla včas, přezula se, svlékla bundy, nezlobí, neřadí a společně si zpívají. Nedalo mi to, a když sestra Berny přišla, zeptal jsem se, jak se jí to daří. Vždyť všichni jistě víme, jak děti rádí ve školní třídě, když není paní učitelka přítomna. A tady v klubovně jsou světlušky přímo vzorné.

„Ve třídě je jich podstatně více,“ zamyslela se Berny. „Než začnou poslouchat paní učitelku, tak si to chtějí trochu „užít“. Ale hlavně, zatímco ve škole všechno „musí“, tady je to dobrovolné, tady „mohou“. Berny se snaží, aby děti byly samostatné, ale to platí jistě i o dobrých školách - to asi tajemství úspěchu mimoňských vedoucích není. Spíše je to tím, že Berny má schopné pomocnice.

„Pokud nejsem přítomna já, nebo moje zástupkyně Monika a Verunka,“ vysvětluje, „tak to zvládnou starší světlušky Ráchel a Ivetou. Děvčata ráda zpívají, a tak se domluví a zazpívají si. Nebo hrají nějakou hru, ale i scénku, kterou si sama vymyslí.“

Podle Berny ovšem i program schůzek musí být zajímavý a zábavný. Ale to samozřejmě nestačí. Musí být také postaven na skautských základech a měl by být něčím poučným.

„Program přizpůsobujeme dané situaci“, vysvětluje Berny. „Jestliže prší, jsme v klubovně a učíme se šifry, uzly, malujeme atd. Když svítí sluníčko, jsme venku a v různých soutěžích a hrách uplatníme znalosti, které jsme získaly za nepříznivého počasí.“

Světlušky nedávno prožívaly velikou radost z účasti v celostátní dramatické soutěži „Divadelní šestka 2000“ ve Žďáru nad Sázavou. Získaly diplom „Za nápaditou scénou“.

(3)

Sestru Berny si ovšem světlušky oblíbily také proto, že je jim určitou oporou. „Děvčata vědí, že se na mne mohou vždycky spolehnout, že si umím s ledasčím poradit a že jim, je-li to zapotřebí, i pomohu. Nemáme mezi sebou žádné tajnosti a vědí, že se mi mohou úplně se vším svěřit.“

Během schůzky jsem viděl na tváři sestry Berny úsměv, laskavost, porozumění a z jejího hlasu byla slyšet rozvaha a snad i pohlazení. Ani jednou nemusela zvýšit hlas nebo zakřičet. Jestlipak toto své „umění“ také učí své pomocnice - zástupkyně ve vedení oddílu?

„Vždy to není tak ideální,“ povídá. „Stane se, že občas hlas přece jen trochu zvýším. Ve vedení schůzek se střídáme, a tak věřím, že Verunka i Monika se toho ode mne dost naučí samy, že to odkoukají. Na druhou stranu se však spoustu věcí od nich, ale i od dětí, naučím i já. A tak by to mělo být.“

...abychom se před dětmi nemuseli stydět

A co říkají na adresu svých svěřenců společně Berny a Frenki?

„Věřte, že máme oba z našich dětí opravdovou radost, jaké jsou. A také z toho, že jsme i my prospěšní v dnešní tržní a přetechnizované době. To jsou ty naše největší starosti a problémy. Kdyby se děti v oddíle dozvěděly, že se my dospělí mezi sebou hádáme a nemůžeme se domluvit, museli bychom se před nimi stydět. A to rozhodně nechceme.“

Tak jsem se s Frenkím a sestrou Berny rozloučil a poděkoval jim za rozhovor. Dnes půjdu už klidně spát, protože mě přesvědčili o tom, že máme v Junáku hodně dobrých vůdců, kteří jsou rozumní a věnují se zodpovědně a s láskou dětem.

Jirka Řeháček - Balů /text i foto

(1) Sestra Berny svým svěřencům rozumí, dovede i poradit a pomoci (2) Staráme se o lípu republiky před naší loděnicí (3) Kímovka vlčata vždy znovu zaujme

Oddíl: 8. oddíl světlušek a 7. oddíl vlčat
Vedoucí: Marie a František Žďánských
Zástupci: Veronika, Monika; Tomáš
Družiny: Bílá, Modrá, Zelená, Hnědá
Počet členů: 13 (světlušky), 19 (vlčata)
Počet akcí: 1x týdně schůzka, 2x do měsíce výprava

Redakce časopisu Skauting ve spolupráci s katedrou rekreologie FTK UP Olomouc a WWW.HRA.CZ vypisuje soutěž

O NEJLEPŠÍ ETAPOVOU HRU LÉTA 2000

Do soutěže mohou být přihlášeny etapové hry které splňují následující podmínky:

- Počet etap: 10 a více
- Obsah: úkoly, které hráči v rámci etap plní, musí vycházet z podmínek skautských stupňů zdatnosti
- Etapová hra musí být uvedena během léta 2000

Uzávěrka soutěže 15. září 2000

Vítězná hra bude počátkem roku 2001 publikována jako příloha časopisu Skauting a autor či autorský tým obdrží knihu z nakladatelství Portál: „Připravujeme a vedeme projekty výchovy v přírodě“. Hry přihlášené do soutěže budou umístěny na www.hra.cz

Podrobnější informace a přihlášky do soutěže na adrese redakce.
 Heslo „Etapovka 2000“

TRŽIŠTĚ NÁPADŮ drobné nápady pro činnost oddílu i družiny

Chceš získat knihu z produkce nakladatelství Portál? Máš dobrý nápad či námět pro činnost oddílů či družin? Něco, co máte vyzkoušené a co rádi ve svém oddílu používáte. Neváhej, a pošli svůj příspěvek ještě dnes! Každý příspěvek zde otištěný bude odměněn užitečnou knihou.

Na kuřáka Johna

John je uprchlý trestanec. Utekl večer z věznic a je po něm vyhlášeno pátrání. John je však velmi silný kuřák, a tak si musí každou minutu zapálit. Z toho vyplývá toto:

Představitel Johna (trestanců může být více) se skryje na okraji lesa. Vedoucí zahájí hru a v tu chvíli trestanec např. škrtně zapalovačem nebo jinak vytvoří krátký světelný signál. Oddíl se za ním žene, ale nemá baterky, a tak tápe lesem. Kdo Johna chytí je odměněn.

Důležité upozornění:

Ke hře se hodí jediné čisté, vysbíraný les, třeba borový, kde nejsou zákeřně přizemní větve. John pak zakopává a musí svítit častěji, aby se nenapíchl na nepříjemné a špičaté smrkové větve.

Petr Tulach

Petr získává příručku z produkce nakladatelství Portál.

Kolem zoo až do Bohnic

námět na vycházku pražskou přírodou

Vycházku zahájíme u Výstaviště (1) (tramvaje č. 5, 12, 17). Vyjdeme se vlevo podél plotu Výstaviště, mineme Planetárium a pokračujeme stále po cestě. Šipka se symbolem ZOO nás směřuje vpravo pod železniční trať a bránou opustíme Stromovku (2).

Cestou můžeme brát hra na rozvoj komunikace a spolupráce. Tyto hry počítají se vzájemnou pomocí celé skupiny. Nezvíteží jedinec, ale všichni tím, že vyřeší určitý problém.

Sdělování a přijímání informací se nemůže omezovat pouze na slova. Je důležité rozvíjet mnohostrannou komunikaci, lépe pochopíme možnosti těch, kteří mají některý ze smyslů porušen, nebo mluví odlišným jazykem.

Vzájemná pomoc. Každý dostane na čelo značku určité barvy; každá barva se vyskytuje vícekrát. Jedinci stejné barvy se mají bez mluvení dát do skupiny (všichni musí spolupracovat).

Obtížnější varianta je s čísly; vždy trojice čísel dává součet 10, příp. 100 - opět beze slova se mají trojice najít (např. 2, 3, 5 / 0, 1, 9 / 2, 4, 4).

Haptikon. Vezmeme si s sebou neprůhledný plátěný sáček. Po cestě do něho vedoucí (nebo kdokoli) vždy něco vloží a ostatní (postupně) mají pouze hmatem věc určit. Nebo věc posoudí pouze jeden a ostatním to musí sdělit beze slov.

Věneček. Všichni se postaví do kruhu a soustředí se svážou v zápěstí (Šátkem). V tomto útvaru skupina plní některé úkoly nebo prochází složitým terénem.

Po schodech vyjdeme na břeh plavebního plavebního kanálu a po mostě přejdeme na Císařský ostrov. Silnice nás esovitě převede přes ostrov. Vpravo si určitě povšimneme jezdeckého závodiště, vlevo nás zase štěkotem uvítá cvičiště psů.

Toto stále jezdecké parkurové kolbiště bylo otevřeno velkými závody v říjnu 1927.

Parkur je překážková dráha ke skokovým soutěžím, na rozdíl od dostihů, kde převažuje rychlostní složka závodů.

Po krásné visuté lávce (3) přejdeme přes Vltavu a pokračujeme přímo ulicí Pod Havránkou. Přejdeme Trojskou ulicí a u penzionu Tosca se dáme vlevo do kopce. První cestou odbočíme a za chvíli dorazíme k tabulím Vstup zakázán. Budeme je respektovat a pešinkou vpravo vystoupáme na polní cestu. Po ní se dáme skrz vrata vlevo a projdeme až k ulici Nádvorní. Mále-li čas, můžeme v létě navštívit krásně upravenou Pražskou botanickou zahradu (4) (vchod je kousek odtud).

Jinak se vydáme vpravo a poté hned vlevo ke křižovatce ulic Trojská a Pod Hrachovkou. Trojská ulice by nás vedla z kopce ke vchodu Pražské zoologické zahrady (5). Nyní pokračujeme vpravo ulicí Pod Hrachovkou. Po levé straně za plotem občas zahlédneme antilopy, žirafy a další zvířata. Za chvíli plot zoo končí a docházíme ke konečné zastávce autobusu č. 112.

Pokračujeme ulicí V Podhoří a dojdeme k Vltavě, k rozcestí červené turistické značky.

A: Pokud jsme již unaveni, vydáme se vlevo proti toku až k zoo, odkud můžeme odjet autobusem č. 112 k metru C - Nádraží Holešovice.

B: Jinak půjdeme vpravo a červená značka nás povede mezi chatkami opět k Vltavě. Nad námi se začínají tyčit strmé skály, mezi nimiž si řeka v průběhu tisíciletí vymlela své koryto. Postupujeme stále podél Vltavy a už nás vítá mohutný štěkot. Nejdříve to je výcvikové středisko pro psy Městské policie a za rohem útulek pro psy (6). Zde je také konečná zastávka autobusu č. 236, který však jezdí jen ve všední dny. O víkend popojdeme asi 50 metrů po silnici dál vlevo přes potok a hned za můstkem vpravo po nenápadné pěšince podél ploty, kudy vede modrá turistická značka. Pěšinky stoupá stále vzhůru až na náhorní planinu k zahrádkářské kolonii. Dál vpravo a za údolím už vidíme paneláky sídliště Bohnice (7).

Bohnice jsou prastará osada, je zde doloženo osídlení z doby neolitické a slovanské bradště Zámka na ostrohu nad Vltavou.

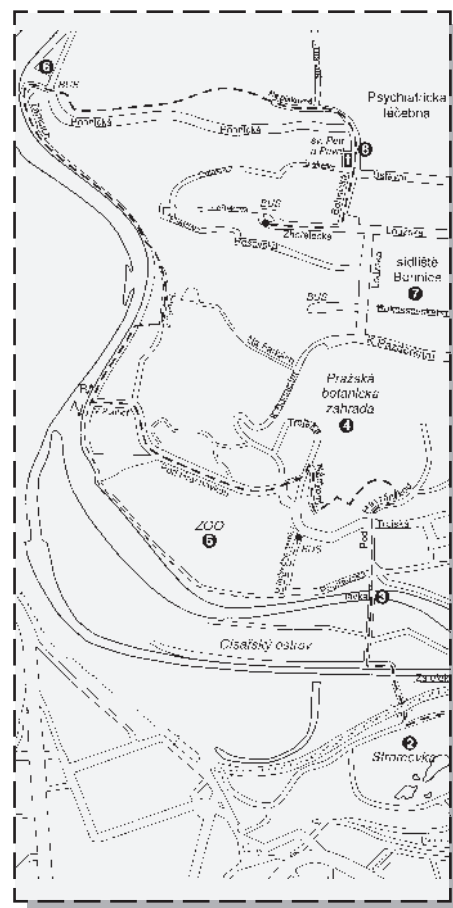
Značka nás vede dolů ulicí Na pískovně až k nově opravené budově hospice.

Hospic je zdravotnické zařízení pro nevyléčitelně nemocné pacienty v poslední fázi jejich nemoci. Na rozdíl od běžných nemocnic zde mají příjemnou péči, připomínající pobyt v pensionu, samostatný pokoj, kde s nimi může pobývat i někdo z jejich blízkých.

Projdeme kolem kostela sv. Petra a Pavla (8), který byl začátkem 18. století přestavěn z původně románského. Za ním už je konečná zastávka autobusu č. 102, který nás dovezde k metru na stanici Nádraží Holešovice. Pokud by nám autobus právě ujel, můžeme pokračovat Bohnickou ulicí až ke Zhořelecké. 200 metrů vpravo je konečná zastávka autobusů č. 200, 201 a 276.

Evžen Ge a Klára Vaňková

(z publikace *S dětmi Prahou bez nudy*, Praha, Portál 1999)

ABY SE I OSTATNÍ MOHLI KOCHAT

KRÁSAMI PŘÍRODY

Jak tábořit tak, aby náš vliv na přírodu byl minimální

ilustrační foto Anna Cubrová

Táboření s minimální vlivem na životní prostředí je způsob, jak chránit vzhled a zvuky přírody tak, aby i jiní lidé kteří se pohybují ve stejné oblasti, měli stejně krásný zážitek z neporušené přírody jako my. Proto táboříme minimálně 200 m od křehkých oblastí přírody nebo vizuálně význačných ploch, jako jsou louky nebo břehy jezera.

váš vliv na prostředí postřehnutelný. Dokonce i velké skupiny mohou zůstat skryty uprostřed hustého porostu, zejména když jejich výbava splývá s přírodním prostředím. Výpravy by proto měly mít stany a batohy v přírodních odstínech modré, hnědé a zelené. Tyto barvy lépe zajistí únik do krásy a samoty neporušené přírody.

Kriteria pro výběr

Bezpečnost je nejdůležitější podmínkou při výběru místa tábořiště. Je třeba dát pozor na suché stromy a vyhnout se táboření v jejich blízkosti nebo na místech pod stromy se suchými větvemi. Také blízká zvířecí stezka může přinést překvapení nebo možné nebezpečí. Když los či jelen neočekávaně zabloudí do vašeho tábořiště, může vás vylekat, ale reálné nebezpečí nastane, když se vyplaší. Táboření na zvířecích stezkách se tedy vyhněte. Ujistěte se, že váš tábor není umístěn u paty útesu nebo hory odkud může padat kamení. Neotábořte ve vyschlých korytech řek, která náhlý příval může bleskově zaplavit.

Jiné důležité kritérium, pro určení vhodnosti tábořiště, je půdní kryt na jeho místě. Plocha s křehkým bylinným krytem, jako je louka nebo tundra, se velmi snadno poškodí. Dobrá místa na táboření jsou písek nebo šterk. Zejména dobré jsou pláže, protože je snadné znovu obnovit písčiny povrch do jeho původního vzhledu. Když táboříte u slané vody, je důležité zvolit místo nad čarou nejvyššího přílivu. Písek suchých řečišť v horách a pouštích se může zdát také dobrý k táboření, ovšem mějte se na pozoru před prudkými přívaly.

Táboření na stinném místě pod stromy je mnohem lepší než na lákavě vyhlížejícím, hustou trávou porostlém louce, která však může být podmačena. Na většině stinných míst je půda kryta vrstvou suchých a tlejících zbytků vegetace jako je listí, jehličí nebo větvičky. Tento povrch je relativně měkký a pružný pro spaní a táboření mu neškodí. Při vysokohorské turistice v létě, najdete často fleky starého sněhu, které dobře poslouží jako tábořiště. Vyžaduje to však zvláštní výbavu (silnější podložka na spaní, vodotěsná podlážka stanu). Nepotřebujete-li přístřešek nebo pokud máte stan se samonosnou konstrukcí, můžete

využít k přenocování velké kamenné plotny. Jejich výhodou je také to, že nebudete obtěžováni včínajivými kořeny a větvičkami v tábořišti krytém vegetací.

Založení tábora

Když najdete místo s odpovídajícím půdním krytem, nepřetvářejte jeho vzhled. Přemístění zetlelého polena se může zdát jako nevinná věc, ale uvědomte si, že na tomto poleni jsou vzájemně závislé společenstva zvířat, hmyzu a různých mikroorganismů. Také jizva na povrchu půdy je nápadná pro každého, kdo půjde okolo.

Vzhledem k tomu, že se zvuk přenáší mezi stromy hůře než na vodní hladině nebo otevřené louce, bude tábořiště ukryté mezi stromy lépe tlumit zvuky lidí, kteří si zde užívají přírody. Takové tábořiště má také další přednosti, které poskytují tábořícím více pohodlí. Mezi stromy jsou skryti před větrem a je zde obvykle také méně komárů a much. Je-li tábor umístěn na jižním svahu, dostane mnohem dříve přiděl paprsků ranního slunce než níže položená louka.

K nalezení dobrého místa pro tábor je důležité dopřát si dostatek času. Raději než jít do šera, utábořte se na prvním vhodném místě. Při včasném příchodu, si můžete si odložit batoh, občerstvit se rychlou svačinou a pak se svěží a ostražití můžete podívat po bezpečném a myšlenice minimálního vlivu odpovídajícímu tábořišti. Najít správné místo vyžaduje dosti úsilí a je rozhodně snazší je hledat při dostatku denního světla.

Tábořiště s minimálním vlivem sestává ze tří oblastí. Jídlo a nářadí k vaření je na jednom místě, a co je třeba pro spaní, oblečení a mytí, je na jiném. Blízko stanu stojí ruksaky opřeny o kmen stromu s nízkými větvemi, které je chrání před možnou nepohodou. Je důležité vybalovat výbavu tak, abychom si udrželi každý své vlastní věci oddělené od věcí svého partnera. Je to výhodné zejména v horách, kde může udeřit neočekávaná sněhová bouře a přikrýt tábor několika palci chladného sněhu. Každý potom bude vědět, kde nalézt svou výbavu.

P. Simer

(z publikace „The Natinal Outdoor Leadership School's Wilderness Guide“ přeložil Albert Minář)

Tábořiště

Tábořiště by proto mělo být mimo stezku a skryto z dohledu. Rušení přírodního prostředí musí být sníženo na minimum. Pohled na louku s jezerem je pro jiného poutníka, který prochází okolo neporušen. Divoké květiny, kvalita vody a okolí křehkého ekosystému nemá být taktéž porušeno.

Výpravy putujících turistů mají potenciálně vysoký vliv na životní prostředí. Jednou z cest jak tento vliv na okolí rozptýlit, je rozdělit se na skupiny po čtyřech až šesti lidech k ohni. Jednotlivé skupiny, které si připravují jídlo, by měly být vzájemně vzdáleny 20 až 30 m a když je svolávána celá výprava dohromady, je místo jejího setkání mimo kteroukoli oblast, kde se připravuje strava a kde je již jistý lidský vliv znát. Každý další sraz je opět na jiném místě. Je dobře, když se výprava balí a stěhují dál příští den. Jestliže by měla zůstat na stejném místě druhou noc, vliv jejich účastníků na okolní prostředí se znatelně zvyšuje. Drobné bylinky pohmožděné intenzivním pohybem okolo míst, kde se vaří a spí, mohou být po čtyřech až pěti dnech zničeny. Obecně je nejlépe vyhnout se táboření na stejném místě déle než tři dny. Vždy se přestěhujte před tím, než je

NEJVÍCE MI POMOHLA TŘI ORLÍ PERA

řiká bratr Petr Pokovba - Baghýra

Bratr Baghýra vede chlapecký oddíl v Jindřichově Hradci. Při setkání s ním byste jej jistě nepovažovali za vojáka z povolání. A jistě by vás překvapilo, že sloužil jako pozorovatel v misi OSN v Gruzii a prožil tam únos teroristy. Rozhovor s ním je skromným poděkováním všem bratrům a sestrám, kteří v armádě dělali a dělají čest naší republice. Zejména těm, kteří při tom položili své životy.

Skautem jsi se stal až v roverském věku na sklonku šedesátých let. Co tě na skautingu oslovilo natolik, že jsi se stal členem skautského hnutí?

Ke skautování mne přivedl můj táta. Pocházel z Podkarpatské Rusi a tam chodil do skautského oddílu. Jednak o tom vyprávěl, ale také mne k tomu vedl - bavilo mne tábořit a poznávat přírodu. Obnova skautského hnutí u nás koncem šedesátých let přišla v době, kdy jsem studoval na střední škole v Praze a kdy jsem o tom, co se děje v Hradci neměl přehled. Naštěstí mi táta sehnal kontakty na místní 1. oddíl skautů, který vedl bratr Josef Zmrha - Áda. Bylo mi tenkrát šestnáct let. Později jsem přišel na to, že skautské hnutí je především zaměřeno na výchovu než na vyplnění volného času.

Od okamžiku, kdy byl skauting v roce 1970 zakázán, jsi neskautoval. Přesto jsi byl v roce 1989 jedním z těch, kteří v Jindřichově Hradci obnovovali skauting. Proč?

Jednak jsem cítil dluh vůči těm, kteří nás v roce 1969 vedli, jednak jsem cítil potřebu nějak navázat na jejich práci. Velký podíl na tom, jak se nám podařilo skauting obnovit, měl ovšem bratr Otto Pačinek. Jednak cosi tužil předem, protože jsme spolu mluvili někdy v červnu 1989 a on říkal něco v tom smyslu, že brzy bude Junák obnoven, ale především právě on byl hnacím motorem obnovy tady u nás.

Něco tě ale jistě na skautingu oslovuje natolik, že jsi se stal vůdcem skautského oddílu...

To je to, že se snaží dostat mladé lidi na „správnou cestu“, že jim ukazuje, že existují také duchovní hodnoty, které jsou často pro život důležitější než hodnoty materiální. A také to, že přispívá

k tomu, aby byl svět o něco lepší, než je. Důležité je, že je to škola brou, během které si děti ani nevíšimnou, že jsou vychovávány.

V roce 1980 jsi dostal nabídku stát se vojákem z povolání. Tys ji posléze přijal. Co Tě k tomu vedlo?

Po maturitě na elektrotechnické průmyslovce v Ječné ulici v Praze jsem na vojně absolvoval školu pro důstojníky v záloze. Koncem sedmdesátých let, kdy začal být v armádě nedostatek vojáků z povolání, mne jako důstojníka v záloze oslovili, zda bych neměl zájem sloužit na Okresní vojenské správě v Jindřichově Hradci. Pracoval jsem tehdy v místní mlékárně jako mechanik a neměl jsem naději na další postup. Měl jsem již rodinu, a tak materiální důvody bráły v rozhodování nezanedbatelnou roli. Po roce rozmyšlení jsem tu nabídku nakonec přijal, ale rozhodně to nebylo z ideologických důvodů. Nebyl jsem členem KSČ a nechťel jsem se jím stát. Jistě si dovedeš představit, jakému nátlaku na to, abych se jím stal, jsem musel odolávat.

Po roce 1989 mnoho vojáků armádu opustilo. Proč jsi zůstal?

Neviděl jsem důvod proč odejít. Dřív se v armádě víc než schopnosti hodnotilo to, jaké ideologické postoje kdo zastával. Uvědomil jsem si, že se po listopadu musí od základu změnit systém hodnot, že se armáda musí oprostít od ideologie. Prostě, že je tu velká šance na to změnit armádu tak, aby sloužila daňovým poplatníkům. Prostě to pro mne svým způsobem byla výzva, začít se podílet na budování nové armády. Víím, že to zní moc vzletně, ale tak jsem to tehdy chápal.

Od té doby uplynulo deset let. Co se od té doby armádě podařilo?

Dřív byla armáda od toho, aby se směrem ven připravovala na střed s armádami NATO a směrem dovnitř, v případě potřeby zasabovala proti tzv. vnitřnímu nepříteli. Dnes je armáda zaměřena v době míru převážně na pomoc civilnímu obyvatelstvu v případě živelných a humanitárních katastrof a na účast v mírových misích. Pro případ ozbrojeného konfliktu je jejím úkolem obrana naší republiky a plnění závazků k NATO. Důvěra lidí v armádu jako

celek sice vzrostla, ale úroveň postavení vojáků z povolání se příliš nezměnila. Někde jsem četl, že atraktivita tohoto povolání je na konci pomyslného žebříčku. Souvisí to do určité míry i s otázkou peněz. Dnes je klukům, kteří se rozhodnou být vojáky z povolání, otevřen celý svět. Jenže služba v armádě sebou nese určitá omezení osobní svobody. V jiných zemích je to kompenzováno finančně. U nás je peněz nedostatek, nejsou byty... Vždyť to znáš.

Působil jsi rok v zahraniční misi OSN. Jak se náš voják dostane k službě u modrých příleb?

Předně musíš být důstojníkem, mít požadované vzdělání a ovládat anglický jazyk. Také musíš absolvovat speciální kurz pro vojenské pozorovatele OSN. A pak už jen čekáš na nabídku zařazení do některé mise. Účast je dobrovolná – uvolní-li se někde místo pozorovatele, tak se tě ptají, zda-li tam chceš jet. Pro mne byla mise OSN první šancí dostat se do zahraničí. Určitě si pamatuješ, že před listopadem měli vojáci z povolání problémy s cestami do zahraničí. Mohl jsi se maximálně dostat do země bývalé Varšavské smlouvy nebo na Kubu. V roce 1993 jsem začal studovat tříletý bakalářský program učitelství angličtiny pro základní školy. Studium jsem úspěšně dokončil v šestadevadesátém. Potom jsem absolvoval zvláštní kurs pro zahraniční pozorovatele a pak jen čekal.

Tobě nabídli Gruzii...

Ano, ale neodjel jsem tam hned. Jestli si pamatuješ, začátkem roku 1998 tam unesli podplukovníka Kulíška a doplňování mise bylo pozastaveno. Nakonec jsem do Gruzie odjel až v říjnu 1998.

Co je vlastně úkolem takové mise?

Každá mise má svůj vlastní mandát OSN. Ten vzniká až po dohodě znepřátelených stran o příměří a soublasu s umístěním sil OSN. V našem případě to znamenalo monitorovat situaci a přispívat k udržení stability v regionu. Pozorovatelé OSN nemají zbraň – opravdu jen pozorují a popisují situaci. Výsledky pozorování potom pravidelně zasílají do centrály v New Yorku. Pokud někde došlo k narušení dohody mezi oběma stranami, bylo naším úkolem vše vyšetřit a vznést protest.

Loni na podzim se tvá účast v misi již chýlíla k závěru. Pak vás ale unesli.

Snažili jsme se obnovit činnost kontrolní stanice ve vesnici Ažara v Kodorském údolí (viz rámeček). Tobo dne jsme tam chtěli vysadit skupinu pozorovatelů, kteří by ve stanici strávili noc. Já jsem nebyl členem té skupiny, ale byl jsem velitelem vrtulníku, který je v Ažare měl vysadit. Bez problémů jsme přistáli a vzápětí byl vrtulník obklopen ozbrojenými muži. Nařídili nám vystoupit ven a vrtulník musel odletět zpět. Při jeho odletu sřídili do vzduchu, aby nám nabnali strach, a přitom vrtulníku poškodili listy rotoru, takže byl skoro zázrak, že doletěl na základnu do Suchumi. Nás donutili utíkat za vesnici do kopce. Pak nás na určitém místě zastavili a nechali nás vynadat všechny věci z kapes. Cennější si ponechali, zbytek nám vrátili.

Unesli vás z politických důvodů?

Zajímavé bylo, že nás unesli na místě, kde dva měsíce před naším únosem unesli gruzínské vlásní představitele a že to bylo právě v den, kdy ve vesnici Ažara měl být udělán první krok k obnově činnosti týmu monitorujícího situaci v údolí Kodory. Účel únosu jsme se dověděli vzápětí - museli jsme se vysláčkou spojit s velitelstvím a oznámit mu, že únosci za nás požadují 200 000 dolarů a že velitelství na to dávají lhůtu tři hodiny. Potom prý jednoho z nás popraví. Bylo nám jasné, že se bude brát o čas, protože OSN ze zásady na požadavky únosců nepřistupuje. Vznikl by tak precedens a kdekdo by si mohl vydělávat únosy pozorovatelů.

Jak s vámi únosci zacházeli?

První den a noc, to docela šlo. Jednání nějak probíhala, únosci lhůtu několikrát prodloužili. Znejistěli jsme, když přiletěl vrtulník a zase odlétl. Zarazilo mne ovšem, že se únosci chovali poněkud podivně. Přes den nám nedovolili rozdělat oheň. Byl říjen a my jsme byli oblečení jen lebce - naše věci zůstaly ve vrtulníku, a tak nám k večeru byla zima. Nic

méně v noci, kdy je světlo obně vidět zdaleka, jsme se u obně obrátit mohli. Dali nám také skromnou večerň - čerstvý, dosud teplý chléb - bylo jasné, že musejí mít kontakt na místní obyvatele - a jejich domácí samohonku.

Takže vás nezavřeli v žádné budově?

V noci nás potmě odvedli k silnici. Byla zde dobrá šance na útěk, ale nikdo z nás nechtěl vystavit své kolegy dalšímu nebezpečí. Potom nás odvezli autem do nějaké budovy. K ránu nás dokonce pozvali k obni. Jenže potom se únosci vyměnili a nová parta začala být mnohem agresivnější. Sebrali nám všechny naše věci a začali nás fyzicky napadat za to, že jsme je neodvedli jejich předchůdcům. Nedali si vysvětlit, že nám ta věci byly vráceny. Také dali našemu velitelství nové ultimátum do osmi hodin ráno. Potom vytáblí našeho kolegu z Uruguaye, že jej popraví. Jeden z teroristů mu přiložil blavení samopalu na krk a potom začal cvakat závěrem. Ještě štěstí, že ta zbraň byla v dobrém technickém stavu. Nakonec jej propustili a my získali další odklad. Pak k nám do místnosti přišel jeden opilý únosce s obranným granátem v ruce. Odjít mu a potom jej v ruce držel v kapse jednoho z nás. Nejhorší okamžiky nastaly po ztrátě spojení s naším velitelstvím v Suchumi, kdy jsme neměli přehled, jak se jednání vyvíjí.

Jaké bylo složení vaší skupiny?

Byli jsme tam Čech, Němec, Řek, Švéd, Švýcar, místní tlumočník a o kolegové z Uruguaye jsem se již zmínil.

Jak únos pro tebe skončil?

Druhý den odpoledne přijeli zástupci vojsk ministerstva vnitra Gruzie a oznámili nám, že čtyři z nás jsou propuštěni. Losovali jsme a já se náhodou dostal mezi ně. Už jsem seděl v gazíku, když jeden z únosců přišel a povídá něco v tom smyslu - tak dlouho jsme byli spolu a ty se s námi ani nerozloučíš. A tak jsem musel vylézt a rozloučit se po jejich způsobu - vzájemným obejmutím!!

1) Na velitelství sektoru Zugdidi po návratu z vyšetřování incidentu na hranicích Gruzie - Abcházie

2) Před domem v bezpečnostní zóně v Abcházii (Gruzie)

První okamžiky na svobodě jsou jistě zajímavé. Jak jsi je prožíval?

Byl to takový zvláštní pocit. Na jedné straně jsem byl rád hlavně, že skončila doba nejistoty pro naše blízké, na druhou stranu jsem požíval obavy o zbyvajících tři kolegy v zajetí. Dá se říci, že ten únos pro mne skončil až když byli i oni propuštěni.

Jak ti během únosu pomohlo to, co jsi získal mezi skauty?

Bylo to příliš krátké údobí, abych mohl něco z dovedností uplatnit, ale velice mi pomohlo sebeovládání, kterému jsem se u skautů naučil. Ta Tři orlí pera, která jsem skládal na prvním táboře tobo byla základem.

Petře, vedeš skautský oddíl, pracoval jsi v mezinárodní misi OSN a prožil jsi únos. Jaká by měla být úloha hrdinství ve výchově dětí?

Hrdinství - já bych toto slovo používal velice opatrně, protože člověk se stává hrdinou proti své vůli v okamžiku, kdy něco selhalo. Navíc je to jev jednorázový. Mnohem důležitější je vytvářet kladné vzory. Já osobně bych nechtěl, aby mne okolí považovalo za hrdinu - ostatně, nic hrdinského jsem nevykonal. Spíše bych chtěl, aby mne kluci v oddíle považovali za určitý vzor, který se jim snaží ukázat směr.

Tvůj otec bojoval za 2. světové války v 1. armádním sboru v SSSR za naši svobodu. Byl jsi rok v zahraničí. Z čeho by podle tebe měla vycházet výchova k vlastenectví?

Neměla by vést k extrémům typu: „Já jsem Čech a kdo je víc?“ ale vytvářet kladný vztah k domovu. Nevyvyšovat se, ale také se nehrbit. Je to náš závazek k těm, kteří vykonali něco dobrého pro naši zemi a zejména k těm, kteří přinesli oběť nejvyšší

poděkoval Marek Bárta

Kodorské údolí

Součástí Gruzie jsou dvě autonomní republiky - Adžárie a Abcházie. V roce 1992 vyhlásila Abcházie samostatnost, avšak ta nebyla uznána ani Gruzii, ani mezinárodním společenstvím. Vzápětí vypukl ozbrojený konflikt. Kodorské údolí přetíná hranice mezi Abchází a Gruzii. Obývá je hrdý horalský národ Svanů, který se považuje za samostatný národ. Přesto ve válce pomáhali gruzínské straně. Na dodržování dohody o příměří dohlíží mezinárodní mise vojenských pozorovatelů OSN.

CHYTRÉ KNIHY

Život a jak v něm zůstat naživu

Zábavné lekce z psychoterapie. Rozhovor známého anglického komika s psychoterapeutem o záležitostech lidské psychiky a života.

Autoři: John Cleese, Robin Skyner; vydal: Portál, Praha, 2000

Co dělat, aby se vaše děti správně chovaly

Jak na zlobivé děti. Tedy například, jak se chovat tak, aby naše chování neposilovalo špatné chování dětí. Jak trestat tak, abychom nestrali sami sebe. Prostě jak v dětech upevňovat to dobré a nepodporovat to zlé. Samozřejmě nechybí příklady ze života a náměty ke cvičení.

Autor: Sal Severe; vydal: Portál, Praha, 2000

Jak naučit děti hodnotám

Poctivost, Odvaha, Mírumilovnost, Samostatnost a výkonnost, Sebekázeň a strýdmost, Věrnost a zdrženlivost, Oddanost a spolehlivost, Respekt a úcta, Láska, Nesobeckost a citlivost, Vlídmost a srdečnost, Spravedlnost a odpuštění. To jsou názva dvanácti okruhů hodnot a zároveň kapitol

Autor: Linda a Richard Eyrovi; vydal: Portál, Praha, 2000

Trénink obou polovin mozku

Soubor 60 cvičení, která rozvíjejí vizuální, matematické, sociální, emoční a další dovednosti. Pro dlouhé cesty vlakem či autobusem, ale i chvíle odpočinku.

Autoři: Allen D. Bragdon, Leonard Fellows; vydal: Portál, Praha, 2000

Psychická úskalí pomáhajících profesí

Autor se zabývá riziky se kterými se setkává každý lékař, duchovní, sociální pracovník, vychovatel, která ohrožují vztah

Autor: Wolfgang Schmidbauer; vydal: Portál, Praha, 2000

Psychologie dítěte

Útlá knížka podává ucelený pohled na vývoj lidského jedince a nabízí obohacující a dodnes aktuální přístupy k chápání lidské psychiky.

Autoři: Jean Piaget, Bärbel Inhelderová; vydal: Portál, Praha, 2000

Je mi líto Tuleň (nad příručkou Čekatelská zkouška)

Před časem se zde Tuleň vypsal ze svých pocitů při přípravě na čekatelskou zkoušku. Protože jsem autorem té části, která ho nejvíce vyděsila, mám obavy, aby při jeho dalším postupu skautským vzděláváním nedošlo k nějakým neblabým následkům.

Tuleňovi vadilo množství neuspořádaných a nepřehledných faktů. No, nevím. Část o bezpečnosti je dělena do tématických kapitol, ve kterých jsou jednotlivé zásady uvedeny prostým výčtem. Netvrdím, že by to nebylo možné udělat jinak, ale je to způsob zcela obvyklý a průměrný středoškolař by na něj mohl být zvyklý. Vždyť stejným způsobem mu byla kdysi předložena násobilka, vyjmenovaná slova a mnoho dalšího. Ostatně, rád bych viděl Tuleň při přípravě na testy v autoškole. Tuleň je odpůrcem biflování (já také), použil tedy (nakonec) selský rozum. Nevím, čím je selský rozum tak výjimečný, jestli myslel tzv. „zdravý“ rozum, měl ho použít hned od začátku. Potom by si snad všiml, že pasáž o bezpečnosti obsahuje minimum skutečných zákazů, daleko více poskytuje náměty pro to, jak činnost provozovat s co nejmenším rizikem. A řadu situací, o kterých je zmínka, zná kdekdo z vlastní oddílové praxe (pokud ovšem neustrnul na hrách typu „zajíček ve své jamce“).

Pravé zděšení však ještě Tuleň čeká. Až se bude připravovat na vůdcovskou zkoušku podle nového souboru příruček, zjistí, že ledacos z toho, co se učil k čekatelkám, je tu jinak! Pravda, o řadě předkládaných faktů lze diskutovat. Systém vzdělávání by však měl být koherentní a neměly by se jeho jednotlivé stupně vzájemně potírat.

Otazníky nad vybavením

Třeba v příručce č. 10 - Táboření v kapitole 6. je to nejnápadnější. V úvodu se sice píše: „K vybavení se znovu vracet nebudeme, spíš bych upozornil na některá nebezpečí a rizika...“ ale v části o cykloturistice, která je téměř celá o vybavení, není ani zmínka o potřebné cyklistické přílbě.

V části o vodáckých putovních táborech se v rozporu s tím, co je uvedeno v čekatelkách, píše, že plovací vesta je potřebná od WW III a přilba od WW IV. To skutečně neodpovídá evropskému pojetí bezpečnosti. Ostatně, autor zjevně čerpal svá moudra z kilometráže, vydané před dvaadvaceti lety (použité slovní obraty jsou dost k poznání). Od té doby ovšem došlo již dvakrát k přehodnocení vodáckých obtížností. Rovněž výroky o propustnosti loďáků, snahách „přeprat“ loď a místy i použité termíny jsou poněkud kuriózní.

V části o krasové turistice zřejmě autor zúročil svoje zkušenosti prolézače děr, spojené s krasovou latinou. Pasáž o lanecích nevystihuje podstatu problému a hovořit o pevnosti lana v trhu znamená používat termín bez nějakého konkrétního významu. O použití svítidel i v dalším platí bezpečnostní směrnice České speleologické společnosti.

V části o vysokohorské turistice je například zmínka o případném tlumiči pádu přímo návodem k hazardu. Rovněž fixním lanem nemůže být skupina vybavena (tak to dopadá, když se používají slova bez ohledu na jejich skutečný význam). V odstavci o ferratách se opakuje hazardní formulace „Proto se stávají skoro nutností tlumiče pádu“. Aby bylo jasno, tlumič není skoro, ale bezpodmínečně nutný, stejně jako jeho správné použití. To ostatně vyplývá i z uvedených výpočtů. Tuleň jistě potěší, že se je nemusí biflovat. Dají se totiž snadno odvodit.

Bývá zvykem dát svoje dílo někomu přečíst, aby ho opatřil připomínkami. Nemuselo to být tak těžké, vždyť například Hlavní kapitanát VS se schází v zasedačce Ústředí a má tam i svou přihrádku. Rovněž to, že se příručka pro vůdcovské zkoušky zabývá formou praktického návodu na několika listech těmito činnostmi, z nichž každá by si zasloužila příručku samostatnou, je podivné. Určitě by byly vhodnější odkazy na literaturu a soustavné sledování, co se v dané zájmové oblasti děje. Vždyť leccos, co bylo přednedávne běžné a doporučované, se dnes jeví jako překonané, ne-li nebezpečné.

Pavel Česák

SKAUT je hospodárný

Také při výkladu skautského zákona často používáte různé příběhy? Také vám někdy dělá potíž najít příběh „jako šitý na míru“? Nuže, snad vám tedy pomůže následující cyklus, ve kterém se budeme snažit zveřejňovat krátké příběhy přímo k jednotlivým bodům skautského zákona.

Zázrak s Kávou

V září 1940 jsem utekla se svou rodinou do Lyonu. Tam jsem potkala majitele jednoho časopisu s nímž jsem občas spolupracovala. Řekl mi: „Opouštím Francii. Nechcete ode mne koupit pět kilo kávy?“

Cena byla nízká a já to přijala. Okamžitě začala u nás doma káva téci proudem pro všechny mé známé. Někteří mi však říkali: „Plýtváte kávou, jako kdyby nebyla válka. Neudělala byste lépe, kdybyste jí šetřila a používala ji jen pro sebe?“

K čemu by mi to bylo? Každá zásoba je jednou u konce, přátelství však ne. Měla bych svou kávu pít tajně? Žili jsme v době, kdy i malý paprsek světla znamenal velmi mnoho. Měla bych snad váhat s tím, dělat lidem radost?

A tak naše rodina po celou dobu války netrpěla nedostatkem kávy a nemuseli jsme ji kupovat na černém trhu. Když se naše pětikilová zásoba chýlila ke konci, poslali mi kávu známí ze Švýcarska. A pak to bylo stále veselější - dostávala jsem kávu z Argentiny, Chile, Španělska, Mexika, Brazílie... Bylo to jako v příběhu Eliáše a vdovy ze Sarepty, které, jak stojí v Bibli, „mouka ve skřínce a olej ve džbánku nikdy nedošly“. Když jsme si po osvobození mysleli, že je náš velký ne-

dostatek u konce, byl stále ještě nedostatek kávy. Ale ne u nás doma. Jednou ráno mi však řekli: „Je tu ještě káva na snídani, ale pak už žádnou nemáme...“

Vyšla jsem ven a domovnice na mne zavolala: „Máte tu balík!“

Dala mi zpola plný jutový pytel. Na omak byl plný nějakých zrněk. Podívala jsem se na přivěšený lístek, ale nebylo na něm jméno odesilatele. Zato tam bylo místo původu - Castelnau-dary. Zasmála jsem se: na první pohled to vypadalo sice jako zásilka kávy, ale protože byl pytel odeslán ze zemědělské oblasti Cassouletu, řekla jsem si, že se jedná o bílé fazole.

Bylo to však pět kilogramů nepražené kávy. Číslem pět se uzavřel kruh. Ukázalo se, že jedna čtenářka časopisu Marie-Claire poslala své přítelkyni deset kilo kávy s tím, že mi má předat polovinu... Ta čtenářka mi spolu se všemi ostatními účastníky toho našeho kávového zázraku dokázala pro mne tak těžko pochopitelnou skutečnost, že rozdělit se neznamená ztratit, ale získat. A za to jí děkuji především.

Marcelle Auclairová

- hospodárnost nerovná se lakota

- rozdělit se neznamená ztratit, ale získat

○ pošetilých pannách

Tehdy bude nebeské království podobné deseti pannám, které vzaly své lampy a vyšly naproti ženichovi. Pět z nich bylo rozumných a pět pošetilých. Když ty pošetilé braly své lampy, nevzaly si s sebou olej. Ty rozumné si však se svými lampami vzaly olej v nádobkách. Když pak ženich dlouho nepřicházel, začaly všechny podřimovat a usínat. A o půlnoci nastal křik: „Hle, ženich přichází! Vyděte mu vstříc!“ Všechny panny tedy vstaly a připravily si své lampy. Pošetilé pak řekly těm rozumným: „Dejte nám ze svého oleje, protože naše lampy hasnou.“ Ty rozumné jim ale odpověděly: „Nebude ho dost pro nás i pro vás. Raději jděte k prodávacům a kupte si.“ A když odešly kupovat olej, přišel ženich a ty, které byly připravené, s ním vešly na svatbu. A dveře byly zavřeny. Potom ale přišly také ty zbývající panny a říkaly: „Pane, pane, otevři nám!“ Ale on jim odpověděl: „Amen, říkám vám, že vás neznám.“
- být hospodárný a být připravený spolu úzce souvisí

STŘÍPKY Z KULTURY

Odkud se vzali anarchisti, skinheadi, punkáči, dreaďaři a další? Všichni ti, kteří žijí mezi námi, ale necítí se být součástí společnosti. Ti, co vytvářejí subkultury a mnohdy blásají radikální názory. Kdo jsou, co chtějí? Na to se vám pokouší odpovědět náš seriál v díle věnovaném hnutí.

Skinheads

Jestliže punk přišel na svět v průběhu sedmdesátých let, skinheads byli ještě o desetiletí rychlejší. V době, kdy davy šlely po vlasatých Beatles, zrodili se na periferiích britských měst „mods“. Jejich poznávacím znamením byla holá hlava, džíny na kšandách a pracovní boty. S hrdotí se hlásili k proletářskému původu, věnovali se řešení sociálních problémů, poslouchali hlasitou hudbu The Who a chodili na fotbal. Tedy žádní intelektuálové, ale ani žádní rasisté.

Druhým kořenem pozdějších „holých lebek“ se stali tzv. rude boys, kteří si na přelomu padesátých a šedesátých let oblíbili jamajské hudební styly reggae a ska. Považovali se za společenské outsidersy, a tak nacházeli uspokojení alespoň

v identifikaci s ostatními soupeřícími. Tady někde je potřeba hledat zárodek uniformity, kterou dovedli k dokonalosti fašističtí skinheadi.

Původní skinheadská ideologie, byla-li vůbec nějaká, neměla agresivní rysy. Až na začátku osmdesátých let se odštěpila skupina fašistických „holých lebek“, která se vzhledla v starogermské mytologii a jejím nepsaným heslem se stal boj. Tato frakce se díky radikálním názorům dostala na titulní stránky novin a lidé začali všechny skinheady slučovat s hitlerovskou nostalgii. Vedle nich ale dodnes existují organizace vystavené na původních myšlenkách. I v Čechách tak můžeme najít skupiny Skinheadů proti rasovým předurkům (anglická zkratka SHARP), skinheadů levicových (RASH), „zelených“ nebo homo-

sexuálních. Je paradoxem, že ačkoliv všichni z nich se označují za „holé lebky“, názorově stojí často proti sobě. RASH mají v mnoha bodech totožný program s anarchistickými skupinami a v jejich řadách se objevují mladí trockisté nebo sociální demokraté.

Ačkoliv při pohledu do českých médií by se mohlo zdát, že mezi skinheadi a fašismem existuje rovnítko, není tomu tak. Přestože mladenců se vztyčenými pažemi a svastikami na bombrech je mezi českými „plešatci“ většina, zákaz celé organizace kvůli rasistickým projevům některých příslušníků není fér. Nemá cenu házet všechny do jednoho pytle jen kvůli názvu, ale na základě historických souvislostí rozlišovat.

Quick/ foto autor

JAK SE KŘTILA POUTA NEBES

aneb Taxmeni skautům

Před deseti lety v Kulturním domě Eden věnovali Taxmeni skautům jedno ze svých vystoupení. Svůj slib, že se po deseti letech se skauty zase sejdou, splnili letos 15. dubna v pražském divadle Jiřího Grossmanna.

Country a skauting

Country muzika i tance se mladým lidem líbí a jistě nejen jim. Že tento styl má své příznivce i ve skautských řadách svědčí celá řada Country-bálů, ale i vystoupení. Country - bluegrass - folk - to je romantika, dálky, láska a slzy, smutek i radost ze života.

Jednou z country kapel, která je tomuto žánru věrná již téměř od počátku, jsou Taxmeni (jistý čas pod nátlakem s názvem Krajánci). Dali se dohromady v září 1970 a začali vystupovat v únoru 1971. Název odvodili od jedné z písniček Beatles. Z původního obsazení zůstal dnes již jen jediný - zakládající člen a vedoucí skupiny, banjista Jaroslav Čvančara. Právě v jeho osobě lze vysledovat ono spojení country muziky a skautingu. V roce 1960 vstoupil do Foglarova oddílu a prožil zde svá romantická klukovská léta. Jeho skautská přezdívka je Jáček.

Po „sametové revoluci“ Taxmeni vystupovali s pořadem Country aréna v Kulturním domě Eden v Praze - Vršovicích. V té době jednotlivé večery zaměřili tématicky - trampům, vodákům, válečným parašutistům, nebo opuštěným zvířatům. Pondělní večer 9. dubna 1990 byl tehdy věnován skautům. Na podiu tehdy vystoupili spisovatel Jaroslav Foglar, členové jeho oddílu, kteří si někdy říkají Hoši od Bobří řeky, jindy Pražská Dvojka, dále skupina Pacifik s Wabi Ryvolou, Paběrky s Marko Čermákem, ale také tehdejší náčelník Junáka bratr Václav Břicháček. Promítal se také dvacetiminutový filmový medailonek Jestřáb, který v osmdesátých letech natočil právě Jaroslav

Čvančara. V předsáli se prodávaly knihy, příručky, hlavně zpěvníky a také desky. Byla tam ovšem tehdy i výstava se skautskou tematikou. Výtěžek z představení a část honoráře účinkujících byl darován skautskému hnutí. Naprostá většina diváků zde poprvé slyšela novou píseň Lilie skautská, která pak o rok později vyšla v Pantonu jako singl a byla věnována Jaroslavu Foglarovi a všem skautům. Text Lilie skautské složil Mirek Rob a hudbu Josef Sklenář. Na tomto koncertě padl

také slib, že se opět sejdeme po deseti letech - a Taxmeni nezapomněli!

Neznamená to ale, že by si na skauty po celá ta léta ani nevzpomněli. Podíleli se na kazetě Hoši od Bobří řeky zpívají a slyšeli jsme je mimo jiné i v Lucerně 15. dubna 1998 na koncertu věnovanému Jestřábovým devadesátinám. Vedoucí Taxmenů Jaroslav Čvančara připravoval s Jurou Stegbauerem výstavu „Po stopách Rychlých šípů“, při jejíž vernisáži Taxmeni rovněž vystoupili. Jáček se podílel i na CD Rychlé šípky na gramodeskách, který vydalo TDC ke stejnému výročí. Dalším Čvančarovým „světem“ je bádání v historii českého odboje a vůbec 2. světová válka. Je odborníkem na Heydrichiádu a na toto téma napsal i několik knih. Při koncertech stává drobný Jáček spíše v pozadí, nenápadný zvláště když pořad konferuje svým zvučným hlasem a postavou nepřehlédnutelný zpěvák Vráta Vyskočil.

Setkání po deseti letech

Téměř na den po deseti letech, ve čtvrtek 30. března 2000 uspořádali Taxmeni skautům dru-

hý koncert. Tentokrát to bylo v Divadle Jiřího Grossmanna na Václavském náměstí. Většinu přítomných tvořili krojovaní skauti a skautky všech věkových skupin. Taxmeni se opět představili svojí muzikou, ale ta byla často střídána výstupy dalších účinkujících. První se na scéně objevil jeden z přímých účastníků květnové revoluce roku 1945 Bob Klika - člen slavné Bračkovy vodní Pětky a četl zápisky z té doby. Potom na scénu vstoupila skupina indiánů se zpěvem - woodcrafteri Psito Oyate z Plzně. Svými kouzly s lasem ohromoval sice drobnější, zato velký svým uměním Jaroslav Jičínský - Netopýr a sklízel zaslužený potlesk. Věra Linková - Ferda si před diváky vzpomínala na krásné dny strávené na jihoamerickém kontinentě na přelomu roku 1998-1999 na světovém jamboree v Chile. Svým dílem přispěl i ředitel divadla Miloslav Šimek a jeho slova o svornosti sklídila upřímný potlesk. Obecenstvu se představil i bratr starosta Jiří Navrátil a sestra Iva Macková. Na pódiu se také mihl kovboj Jindra Bílek, který symbolizoval propojení skautingu a trampingu v letech totality. Tím však výčet zdaleka nekončí - bouřlivý potlesk sklídili hrdinové z bitvy o Anglii - letec generálmajor František Fajtl, jinak také čestný člen skautského střediska Athabaska a pak neméně slavný skautský a válečný fotograf Ladislav Sitenský. Jejich přítomnost byla nanejvýše nutná, protože právě zde, při této příležitosti, pokřtili svou společnou knihu Pouta nebes líčící bitvu o Anglii. Běžný čas koncertů by byl již asi naplněn, ale zde bylo stále a stále něco nového. Taxmeni půjčili mikrofony mladším zpěvákům a sice včlčatům Dvojky a pak ještě včlčatům 106. smečky z Prahy 2. Večer gradoval snad několikrát, ale to nejlepší snad bylo opravdu na závěr - postaral se o to svým nenapodobitelným vtípem, svěžestí a moudrostí bratr Mons. Jiří Reinsberg. Ovace neměly konce. Nakonec jsme si všichni zazpívali píseň Dvojky, kterou Dvojkaři znají již od roku 1927 - My pluli dál a dál.

Windy, foto autor

Známost kapelu Taxmeni můžeme přirovnat k dostavníku, jakoby vystřiženém z filmového westernu, jehož posádka už tři desetiletí křižuje českou hudební scénu. Kniha TAXMENI – ANEB HLEDÁNÍ COUNTRY GRÁLU vykresluje nejen historii skupiny, ale i historii české country v záběru, který u nás nemá obdoby. Knihu napsal zakladatel a vedoucí skupiny Jaroslav Čvančara. Vydal Svět křidel, 350 stran, kvalitní papír a bohatá barevná příloha na křídě, vše v pevné lamino vazbě. Knihu lze objednat i v TDC za 299 Kč.

VEDOUcí A stres

Dělat vedoucího oddílu je někdy velice vyčerpávající. Do chodu oddílu neustále dáváme svoji energii, a tak není divu, že se nám jí někdy nedostává, zatímco my se dostáváme do stresu. Přesto i tato práce může vedoucímu energii dávat, ale je důležité umět s nebezpečím stresu bojovat.

Jak na stres?

Existují samozřejmě publikace, kde lze nalézt různé návody, jak se stresu bránit (například Hennig, Keller: Antistresový program pro učitele. Praha, Portál, 1995). Proto se zde omezíme jenom na stručné shrnutí oblastí důležitých pro prevenci a zvládnání stresu.

Životní styl

Do této oblasti patří pohyb, výživa a spánek. Také je důležitá organizace času. Pro některé vedoucí je důležité myslet na to, aby jejich angažovanost pro oddíl nepohltila veškerý volný čas, aby jim zůstal prostor na koníčky, kulturu a společenský život.

Mezilidské vztahy

Samozřejmě jsou pro vedoucí oddílů důležité vztahy k jejich svěřencům. Ovšem velký význam pro vedoucího má i zázemí jeho osobního života. Dlouhodobě neřešené konflikty v manželství, partnerství a rodině mu energii odebírají. Pro mnoho lidí je také důležitým energetickým prvkem kvalita jejich sexuálního života.

Přijetí sebe samého

Víme, že děti v oddílech od nás potřebují, abychom je v zásadě přijali, akceptovali, abychom jim věnovali jistou základní náklonnost bez ohledu na to, zda jednájí lépe nebo hůře. Stejný postoj ovšem potřebuje každý člověk zachovávat i k sobě samému. Dvojnásob takového postoje vůči sobě je ovšem zapotřebí všem, kdo se aktivně zabývají pomáháním druhým lidem. Tedy lékařům, duchovním, vychovatelům, sociálním pracovníkům a v neposlední řadě i oddílovým vedoucím. Jinak jim hrozí, že je narůstající vyčerpání přivede do stavu vyhoření, o kterém jsme tu psali minule. Tedy oddílový vedoucí by měl být v jistém smyslu vedoucím sám sobě – to ovšem není žádný neurotický egocentrismus, je to běžná podmínka šťastného života pro každého.

Karel Kopřiva v knize *Lidský vztah jako součást profese* k tomuto uvádí:

„Kdo se nemá rád, spotřebovává mnoho energie ve stálém vnitřním konfliktu mezi skutečným a ideálním obrazem sebe samého a prostě nemá na rozdávání.“

Kdo nesnáší některé své skutečné vlastnosti, nedovede tyto rysy přijmout ani u klientů a i zde upadá do konfliktu.

Vedení oddílu by nemělo pohlbit „koníčky“ vedoucích (ilustrační foto A. Cubrová)

Člověk, který je na sebe příliš přísný, který se nemá rád, se paradoxně stává tím, čemu se chce vyhnout - egocentrikem, jehož základním životním tématem je on sám, jeho vnitřní konflikt, i když k jeho řešení třeba používá pomáhání druhým.“

Jak přemoci čas

Při souboji se stresem nám může pomoci lepší plánování času. Na pultech knihkupectví se můžeme setkat s literaturou, která se této problematice věnuje dostatečně podrobně (např. Gruber, D.: *Time management a Autodynamický plánovací systém*. Praha, Grada 1993; Seiwert, L.: *Čas jsou peníze*. Praha, Management Press, 1995). Karel Kopřiva uvádí stručný návod, který může poskytnout alespoň základní informace o tom, jak plánování času funguje. Koho zaujme, či kdo jej vyzkouší, byl i s částečným úspěchem, může potom sáhnout po zmíněné literatuře, kde najde různé návody a cvičení v organizaci času.

„1. Vezměte v úvahu určitý časový úsek, který je před vámi, spočítejte, kolik hodin je předem určeno na věci, které musí tak jako tak proběhnout (tzv. týdenní rozvrh), a s kolika hodinami můžete volně nakládat. Zpočátku je lépe vztít kratší úsek, např. jeden měsíc, protože déleodobé plány mohou snadněji být pouhými přáními odtrženými od reality.“

2. Dvě třetiny z množství času, s nímž můžete volně nakládat, rozdělte na oblasti, jímž se chcete věnovat. V těchto oblastech budou zastoupeny všechny vaše pracovní i osobní záležitosti - např. též rodina, přátelé, koníčky, četba, cvičení apod. Zbývající třetinu je třeba považovat za rezervy na nepředvídané události a časové ztráty.

3. Počet hodin v každé oblasti násobte 1,5 (takto ze dvou třetin vznikne opět celek) a výsledné hodiny rozplánujte do týdenních a denních plánů.

4. Denně zaznamenávejte realitu plnění plánu a upravujte plán na následující den. Nepřestávejte, ani když se vaše úmysly opakovaně rozcházejí s realitou.“

Z vlastní zkušenosti vím, že dospět k jakž takž fungujícímu systému organizace času nemusí být snadné a že je to spíše běh na dlouhou trať. Přesto jsou i neúspěšné pokusy důležité, protože nám pomáhají utvářet vědomí, jak je která činnost časově náročná, kolik času máme k dispozici, co je třeba oželeť atd. Je to podobné, jako když nevyčázíte s penězi, a proto začnete pracovat s rozpočtem. A pokud vás vaše neúspěchy otráví, mějte na paměti, že bez pádů se ještě žádný krasobruslař bruslit naučil.

Podle knihy Kopřiva K.: *Lidský vztah jako součást profese*. Praha, Portál 1997 zpracoval Marek Bárta

PŘEDSNĚMOVNÍ DISKUSE ZAČALA přinášet první ovoce

Redakční skupina a její práce

Od oznámení vzniku redakční skupiny došlo 11 příspěvků, z toho 3 po setkání ÚRJ a ORJ v Olomouci. Jeden příspěvek je z vedení Pražské lesní školy, čtyři příspěvky jsou od jednotlivců (od s. I. Mackové a od br. S. Panenky - Jestřába, br. - Efendiho a br. V. Kopřivy - Vlka), jedno rozhodnutí zaslala středisková rada „Lejsek“ z Vysokého Mýta, svoje stanoviska zaslaly okresní rady v Děčíně (dva příspěvky), OR v Hradci Králové a v Břeclavi po jednom příspěvku a skupina obdržela rovněž prohlášení náčelnictva kmene OS (jež je také podáno k tiskotisku v „Junák blásí“).

Jak pracuje skupina měsíc poté, co oznámila svoji činnost?

● Redakční skupina pro předsněmovou diskusi (SPD) má oproti měsíci březnu internetem spojených 6 členů (přibyl br. Michal Žák-Hroch, (ORJ Praha 1 resp. PLŠ) a tři bratry pomáhající tak říkajíc „v zázemi“, avšak stále nemá ani jednu členku dívčího kmene!

● Skupina velmi nutně ještě potřebuje dalších 9 až 10 dobrovolných spolupracovníků, nejlépe s přístupem na internetovou poštu. Budou však vítáni i ti, kdo by mohli přepisovat příspěvky do elektronické formy - zvláště po prázdninách.

Jaké další problémy bude podle SPD třeba především soustavně setřídovat?

Skupina očekává, že bude třeba především třídit příspěvky, které se váží k problémům, jež by měl řešit sněm; z celkové diskuse vybíráme pro příklad:

● zda založit s dalšími skautskými organizacemi skautskou federaci,

● zda vystoupit z ČRD M nebo nalézt jiné se skupení,

● jak dál se skautským tiskem (jeho rozsah a financování),

● jak upravit řady Junáka (volební, výchovy, aj.),

● jak dál v rozdělování dotací,

● jak respektovat krajské uspořádání

● atd.

Z pohledu SPD bude záležet především na tom, zda se v rámci předsněmové diskuse udrží pracovní ovzduší; podle toho bude vypadat její přínos k dalšímu dění v Junáku. V dalším čísle Skautingu o tom přineseme zprávu.

Souběžně s tímto stručným informováním na této dvojstránce připravujeme s redakcí Skautingu a se správce skautských stránek uveřejňování celých příspěvků, z nichž zde citujeme - bude to „okénko“ do archivu SPD.

Z diskusních příspěvků

Na začátek uvádíme výběr z příspěvků, které skupině došly k tématu „sněm Junáka“.

ORJ Děčín, H. Cermonová

Z textu citujeme:

„Žádáme uspořádání řádného a dobře připraveného sněmu Junáka na jaře roku 2001 před konáním Evropské skautské konference tak, aby na této konferenci za nás jednali už zástupci pověřeni sněmem a dle usnesení sněmu... Jsme pro to, aby se příštího sněmu zúčastnili i představitelé dalších českých skautských organizací a aby se připravilo založení asociace existujících skautských organizací jako zastřešujícího skautského orgánu.“

(Došlo dne 30. 3. 2000)

ORJ Břeclav, M. Loučka

Z textu citujeme:

„Vyzýváme činovníky a činovnice Junáka, aby setrvali v Junáku, nedali se odradit od další činnosti a přispěli k důkladné přípravě a provedení příštího řádného sněmu.“

(Došlo dne 6. 4. 2000)

S. Panenka

Z textu citujeme:

„... z diskuse formulované závěry by měly být schváleny Valným sněmem - a to sněmem mimořádným ještě v tomto roce. Z tohoto mimořádného sněmu by pak nově vzešla, tj. zvolená ÚRJ byla bez pochybností o dostatečném mandátu jak před svým svědomím, tak před hnutím. Však neznamená to, že je potřeba začít úplně znovu, všechno a všechny vyměnit, prostor pro to, kdo se bude ucházet o důvěru na další řádné období, není a ani nemůže být omezen. Nebo je možné průkazné řešení a to podle hlavy VII našich stanov, odst. 39 a 40...“

(Došlo dne 7. 4. 2000)

Usnesení MRJ 520 HK, O. Rejsek

Z textu citujeme:

„MRJ HK pokládá za potřebné svolat mimořádný sněm (o tom může podle článku 39 Stanov

...otázka svolání mimořádného sněmu není otázkou k „předsněmové“ diskusi...

Junáka rozhodnout právě ÚRJ), protože je nutné řešit situaci v Junáku po zahájení atomizaci Junáka a po odstoupení Ivy Mackové z funkce starostky, Evy Čerovské z funkce zahraniční zpravodajky a možná i dalších činovníků ÚRJ zvolených na posledním sněmu. MRJ zároveň žádá, aby její hlas byl posuzován podle článku 40 Stanov Junáka o povinnosti ÚRJ svolat mimořádný sněm.“

(Došlo dne 7. 4. 2000)

V. Kopřiva-Vlk

Z textu citujeme:

„I. Souhrnné otázky:

– otázka svolání mimořádného sněmu není otázkou k „předsněmové“ diskusi, protože mělo-li by k němu dojít, na výměnu názorů o tom již nezbývá (nezbude) žádný čas.

– vytvoření „úřednické vlády“ je nesmysl od samého počátku, neboť jednak to neumožňují stanovy (chceme snad jednat v rozporu s nimi?!), jednak pro to neexistuje ani žádný legální možný postup: kdo by byl oprávněn takový orgán ustavit, jmenovat?“

(Došlo dne 13. 4. 2000)

Prohlášení náčelnictva kmene OS, Gog

Z textu citujeme:

„Na kmenové poradě ve Vysokém mýtě 8. dubna 2000 bylo přijato usnesení (KP-1) Doporučit konání valného sněmu Junáka na duben 2001. Přijato 68:0:7“

(Došlo dne 14. 4. 2000)

Rozhodnutí střediskové rady 511.05

Z textu citujeme:

„2/ Podporujeme „Ostravskou výzvu“ včetně územní úpravy a tuto výzvu přijmout jako základ k diskusi. Za nepřijatelné vidíme odklad řešení až při termínu řádného sněmu!“

7/ V oblasti vybrat v předstihu vhodné a morální osobnosti pro volby budoucích zástupců a to v rámci ÚRJ a zejména oblastí nebo krajů.

10/ V případě potřeby zajistit finančně konání mimořádného sněmu, doporučujeme provést sbírku v členské základně.“

(Došlo dne 14. 4. 2000)

Na základě archivu SPD a po projednání v rámci skupiny sestavil Vladislav Jebch-Kamzík

Setkání ÚRJ se zástupci okresních rad

Za cíl jednání v Olomouci (9. 4. 2000) si ÚRJ vytýčila zlepšit komunikaci mezi ÚRJ a okresy, očistit ji od informačních šumů, vyjasnění a sdělování vzájemných stanovisek a informací. Účastníkům byla k diskusi předložena následující témata (poněkud odlišná od původních propozic setkání):

- 1) Specifika skautské výchovy v DK a CHK
- 2) Časopisy, skautská literatura
- 3) ČRD
- 4) Práce a jednání ÚRJ
- 5) Junák a jiné skautské organizace
- 6) Výchovné otázky

Dále ÚRJ navrhla, aby (vzhledem k širší témat) probíhala jednání vždy ve třech sekcích paralelně, dvě jednání po sobě, každé na jeden a půl hodiny.

Co se dařilo i nedařilo

Setkání se uskutečnilo v Olomouci 9. 4. 2000. Za každou ORJ byli pozváni nejvyšší volení představitelé - předseda, místopředseda, výchovný zpravodajové DK a CHK. Jednání se zúčastnilo přibližně 2/3 plného počtu pozvaných, 20 členů ÚRJ a 5 hostů.

Na začátku olomouckého setkání plénum změnilo původně navržený program a odhlasovalo kvalifikovanou většinou hlasů formu pouze plenárního zasedání. Plénum také zúžilo Ústřední radou původně navržených šest okruhů na pouhé dva („Práce a jednání ÚRJ“ a „Vztah k ČRD“). Podle hlasování se jednání účastnilo 208 sester a bratrů.

Ústřední rada demonstrovala svoji obnovenou soudržnost. Ve svých vysvětleních k abdikacím i stylu svých jednání jako celku a při odpovědích na konkrétní otázky přítomným členové ÚRJ vysvětlili, že vedou Junáka dle svého nejlepšího vědomí a svědomí podle své dosavadní strategie a že nehodlají ani nemohou zvolit jiný styl. Tento způsob prezentace vyvolal v plénu uznání, souhlas i obdiv a také protesty. Členové ÚRJ uvedli, že příčina abdikace svých 5 kolegů a kolegů byla v tom, že se nepřizpůsobili zavedeným pravidlům a způsobu jednání. Vůči bývalé starostce Junáka sestře Mackové zaznělo, kromě kritiky, také uznání jejich morálních postojů. Jediný přítomný z odstoupivších členů ÚRJ - bratr Svoboda - vyslovil nesouhlas s vysvětleními ÚRJ. Závěrem vyplynulo z vystoupení Ústřední rady, že v ní mají dnes praktickou možnost pracovat osobnosti orientované stejným způsobem, uznávající za potřebné rovněž politické přístupy k prosazování zájmů Junáka v dnešní české společnosti. Důvěru ÚRJ před hlasováním osobně vyjádřil i náčelník kmene OS br. Slavíček. Výsledkem orientačního hlasování k otázce „Důvěřujete Ústřední radě Junáka?“ bylo 59 % hlasů pro, 20 % proti a 21 % přítomných se hlasování zdrželo.

Druhý blok jednání o ČRD přinesl podrobné vysvětlení o situaci v době vstupu a zdůvodnění nezbytnosti pokračování v členství, které podali postupně bratři Zajíc, Výprachtický, Řehák, Tran-

čina, Dvořák a sestra Navrátilová. Odpůrci členství v ČRD vysvětlili své vážné obavy hlavně z toho, že sdružování s Pionýrem, který se nezřekl své minulosti z komunistické éry, nepřidává Junáku na vážnosti a mohlo by mu i uškodit; vyjádřili také obavu, že členství v Radě neodpovídá tradicím Junáka ani nepřináší konkrétní výsledky. Zastánci členství opřeli důvody pro setrvání v ČRD o výrazné početní zastoupení Junáka v Představenstvu Rady (a rovněž o skutečnost, že bratr Výprachtický je jedním z jejích místopředsedů), o nutnost působit proti aktivitám seskupení KRUH, o možnosti zastupovat prostřednictvím ČRD mládež na evropském fóru (bratr Trantina vede nyní zahraniční úsek ČRD) a rovněž o fakt, že členové Junáka jako reprezentanti ČRD mají lepší vyjednávací pozici vůči Parlamentu ČR i v politických jednáních vůbec (byť úsilí o navrácení majetku z FDM je již málo nadějně). Směřování do Evropy podpořil jako host jednání i bratr Vanke, člen Evropského výboru WOSM. Orientační hlasování k otázce „Jste pro setrvání v ČRD?“ na závěr přineslo 60% pro, 26% proti, hlasování se zdrželo 14%.

Od jednání v Olomouci nebylo možno čekat více, než projednání známých problémů - a to se díky vytrvalosti všech podařilo (na konci jednání chybělo pouze 18 delegátů z počátečního stavu). Nebyl zde také dostatek času k podrobnější diskusi o formě a termínu příštího sněmu a o výběru kandidátů pro novou Ústřední radu Junáka. Tento okruh problémů tedy zůstal jen ve stadiu návrhů a námětů. Moderátor jednání bratr Růžička dbal na to, aby odpůrci stylu práce současné ÚRJ měli možnost podrobně přednést a vysvětlit svá stanoviska (docílili například zveřejnění informace, že nekryté ztráty z minulého Jamboree činí 1,1 milionu Kč a že Junák jako člen ČRD letos zaplatil 129 tis. Kč). Plénum svým dvojnásobným orientačním hlasováním (pro objektivnost budiž uvedeno, že toto hlasování navrhla obě jednající grémia), dalo současné ÚRJ další šanci.

Na přání redakce Skautingu, jako host jednání: *Vladislav Jech-Kamzík*

Jerryho komentář

Jel jsem na setkání zástupců okresů do Olomouce jako výchovný a pochopitelně mě mrzelo, že přítomní prakticky rozhodli o neprojednávání také výchovných otázek. Vystává otázka, zda byla pro mě Olomouc nějak přínosná. V něčem ano.

Všiml, že malá znalost věci je v nepřímé úměře k délce projevů. A neinformovaní debatěři jsou maligní pro jakoukoliv smysluplnou činnost. Zde např. udělala ÚRJ obrovskou chybu okolo ČRD. Po emocionální bouři se totiž problém „Junák - Pionýr“ smrškl na problém „p. Bělohávek“, což je exaktní pojmenování konfliktu, se kterým se

také ztotožňuji. Proto si nenechám namluvit, že mě Pionýr při současném rozložení sil přímo ohrožuje. Ohrožovat mě může KSČM, kdyby se opět dostala k moci, kdyby nedej bože změna politické situace u nás zapříčinila pád demokratického systému. Pojmenovávejme věci pravými jmény.

Další pocit byl, že v kritice ÚRJ se slučovaly dvě oblasti. Je nutné zvlášť kritizovat práci volených členů, kteří to dělají zadarmo a ve volném čase jako my (tím rozhodně neomlouvám zpravodaje, který sekne dluh 1,1 miliónů a tváří se jako by se nechumelilo - jamboree Chile), na jedné straně a práci zaměstnanců kanceláře ÚRJ - tzv. 4. patro, kteří si tím vydělávají jako my na chleba, na straně druhé. Zde vidím jediný rozdíl mezi úřadem či obchodem - že si s pracovníky mohou tykat. V ostatním platí, že jsem zákazník, pro něhož tam jsou. Každý zaměstnanec včetně tajemníka, fundraisera apod. musí mít neutajované úřední hodiny a být k zastížení na jeden telefonát. To platí i o TDC, na něž se také v Olomouci nedostalo. V tomto směru ale musím pochválit ekonomické oddělení, kde to funguje asi nejlépe. Přiznám, že mě překvapilo, že nevyřízená pošta je věcí dobrovolného starosty a ne placených úředníků. Stálo by za zvážení více hnutí informovat o náplni práce jednotlivých zaměstnanců, neboť i mě zajímá, co dělá člověk placený i z mých příspěvků za plat, který ani zde v Pardubicích není zrovna průměrný.

Ale nejsilnější pocit mám z toho, že si zaděláváme na obtížně řešitelný problém. Nejsem obhájce ÚRJ ale:

- většina z nás kritizuje (někdy oprávněně) členy ÚRJ z arogance a hulvátsví a na akcích typu Olomouc se bezohledně dere stále o slovo a užívá stejných prostředků (opravdu moudrých slov bylo slyšet velmi málo)

- bereme ostře každého hned za slovo

- ÚRJ je stále jen jednostranně napadána, co udělala špatně, a nějak se zapomíná na to, co udělala dobře

- většina zapálených kritiků není připravena případně převzít jejich funkce, aby hnutí přežila, že to bude dělat lépe. Nikdo soudný nezůstává pod těžkou dělostřeleckou palbou déle než je únosné, lehce se sejde rok s rokem a my s otevřenými ústy zůstaneme koukat nad patovou situací, že nás nemá kdo vést a řídit.

A nebudou se nám smát jen bratři Princové, ale i páni Bělohávcí... A lék? Je zdarma. Snažit se chovat s rozmyslem, rozumem a moudrostí, bez osobních zaujetí. Doporučuji všem přečtení nadčasového článku z 30. let „Pozorovatel“ v ČINU č. 1/2000 sice napsaného z důvodu neutěšeného stavu dnešního roveringu a oldskautingu a zamyslet se, zda na mnohé z nás nesedí i dnes.

Zbyněk Jiroušek - Jerry, Pardubice

JAK SE NEZADLUŽIT

Se zahraničním zpravodajem Junáka o naší účasti na jamboree

Ústřední rada na svém dubnovém zasedání schválila projekt účasti na XX. Světovém skautském jamboree v Thajsku 2002/3. Jak se, Goblíne, liší od způsobu přípravy naší reprezentace v Chile?

Liší se poměrně zásadně, a to především ve způsobu financování. Po experimentu s financováním většiny nákladů z centra, který se ukázal jako nerealistický, přecházíme totiž na model užívaný v ostatních skautských organizacích. Svě zástupce by si měly vybírat nižší organizační jednotky, měly by nést většinu nákladů na jejich financování a ručit za „kvalitu“ svých „vyslanců“.

Ríkáš, že se centrální financování ukázalo jako nerealistické. V čem konkrétně?

Rozpočet naší výpravy byl původně něco okolo tří milionů. Více než roční usilovnou prací (někteří členové přípravného týmu tomu obětovali všechn svůj volný čas, já sám celý rok 1998 prakticky nežil ničím jiným) se podařilo náklady značně snížit, ale nestačilo to. Jak jsme zjistili po konečném vyúčtování koncem letošního března (protože v loňském roce ještě dobíhala jedna dotace), konečný výsledek výpravy je záporný, a to v částce něco přes milion sto tisíc korun. To i přes sbírku kmene OS, za níž bych chtěl znovu velmi poděkovat, přes dojednanou dotaci od Ministerstva zahraničí, přes sponzorské dary.

Cítím výraznou osobní zodpovědnost za onen finanční propad, cítím „morální dluh“ Junáku ve výši té finanční ztráty. Něco se snažíme ještě snížit doprodejem nášivek, záložek, výtěžkem z promítání diapozitivů. Je ale jasné, že celý propad se tím nepokryje. Proto usilujeme alespoň o zamezení tomu, aby se podobná situace v budoucnu opakovala.

Proč k finanční ztrátě vlastně došlo?

My i agentura Kairos, která nám zpočátku s přípravami pomáhala, jsme při počátečních plánech podcenili obraz a „atraktivitu“ Juná-

ka v hospodářském sektoru. Velké firmy vynakládají své finance především na charitu a sport. Ani do jedné z těchto oblastí Junák nespadá. Řešením by bylo najít několik strategických hospodářských partnerů, jejichž obchodní zájmy míří do řad mladých lidí podobného zaměření, jako jsme my, skauti.

Druhou skupinou věcí, které nám přes skvělý úmysl a obromně nasazení nepomohly tak, jak jsme očekávali, byl Koncert pro Jaroslava Foglara v Lucerně a vydání CD „Jestřábe, vypravuj“. Výtěžek z nich měl být věnován na výpravu do Chile, ceděček se ale mnoho neprodalo a na koncert nepřišel dostatek lidí, aby šlo o ziskovou akci. Škoda, tady jsme si mohli jako skauti hodně pomoci sami.

Pokud vím, získali jste významnou část sponzorských darů od menších, lokálních firem.

A to je právě oblast, na kterou se chceme zaměřit nyní. Věříme, že skautská střediska či okresy, která budou chtít vyslat své reprezentanty do Thajska, naleznou ve svém okolí dostatek sponzorů, kteří věnují peníze na konkrétního člověka. Centrální přípravný tým jim bude nápomocen po metodické stránce (chystáme prezentační složky, manuály - návody na oslovení sponzorů a místních médií - s tím máme už velmi dobré zkušenosti). A spoluúčast ústředí řeší projekt.

Podívejme se tedy na něj. Do konce roku by měli být vybráni dospělí účastníci. Kdo má šanci?

Prakticky každý, kdo slušně vládne anglicky či francouzsky (znalost „thajštiny“ vítána), má organizační schopnosti a nebojí se zodpovědnosti. Předběžné přiblížky by se měly objevit v Junák bláši a v balíčcích na okresy, stejně jako předběžná blášení ORJ o předpokládaném počtu jejich mladších reprezentantů. Už dnes máme seznam zájemců (kupodivu více zájemkyň) z řad mladých skautů

a skautek, kteří by se rádi thajské jamboree zúčastnili.

Věříš, že se podaří vyslat opět alespoň tak velkou výpravu a že bude úspěšná?

Nepochybuji o tom. Chce to jen partu nadšenců, kteří se do příprav pusť se vším elánem. Věřím, že udrží v dalekém zabráníci silné povědomí o českém skautingu, které se nám v Chile podařilo vytvořit (či spíše po desetiletých oprášení). Vždyť v současných oficiálních materiálech Světové skautské organizace se dnes třeba fotografie českých skautů a skautek (z jamboree) objevují na předních místech.

Odpovědností Ústředí, respektive zahraničního odboru pro WOSM a jím vytvořeného pracovního týmu (rozšířeného v případě zájmu o další zpravodaje ÚRJ) bude:

- dohled nad kvalitou reprezentantů (dospělých i mladších účastníků)
  - garantování účasti alespoň jedné družiny s vedoucím a oficiálního reprezentanta Junáka (pro případ, že by nebyl větší zájem či možnost účasti z finančních důvodů)
  - získat finanční podporu v hodnotě cca 5000,- Kč na osobu (+ další možné snížení nákladů) - především přes dotace MŠMT
  - vypravení kontejneru s táborovým (a propagačním) materiálem
  - řízení příprav do doby ustavení vedoucího výpravy (tj. nejpozději do konce roku 2001), poté dohled
  - propagace v médiích, novináři na místě jamboree, financování jejich cesty a pobytu
  - účtování akce
- (Rozpočet a harmonogram viz věstník Junák Hlásí). -FB- (ilustrační foto V. Líba)

Z projektu účasti Junáka na 20. světovém jamboree v Thajsku 2003:

Projekt účasti Junáka na XX. Světovém skautském jamboree v Thajsku byl schválen ÚRJ na jejím dubnovém zasedání v Olomouci na základě hrubých zásad, schválených v září 1999:

...Jako optimální se předpokládá kontingent minimálně v počtu výpravy do Chile (tj. 36 mladších účastníků, 7 vedoucích a reprezentantů a několik členů mezinárodního servistýmu).

Pravomoc výběru mladších účastníků a převážná část financování jejich účasti budou ponechány okresům. Jinými slovy: výprava se uskuteční v takovém rozsahu, který bude dán zájmem jednotlivých okresů vyslat své reprezentanty a schopností nalézt na jejich účast peníze.

JAK O SOBĚ DÁT VĚDĚT na malém městě aneb plody spolupráce

Pravděpodobně nejen naše středisko se potýká s otázkou, jak se dostat do povědomí občanů města. Jak zviditelnit svou činnost a dokázat lidem, že nejsme jen banda dětí, které nevědí, kam jít, a tak vstoupí do Junáka. V našem celoročním programu bylo několik tradičních akcí, na které jsme s pomocí vlastnoručně vyrobených letáček zvali i veřejnost, ale účast neskautů bývala velmi malá, někdy nulová. K tomu ještě začalo ubývat i našich členů a klasické náborové nebyly úspěšné. Nastalo období, kdy bylo málo dětí i činovníků, finanční situace také nebyla nijak příznivá, a tak středisko živořilo jen v několika lidech odbodlaných myšlenku junáctví zachránit. Nezbyvalo nic jiného, než přijít na nový způsob, jak na sebe upozornit.

Nebýt zahledění do sebe...

Sestavili jsme program na celý rok dopředu a o spolupráci požádali Městské divadlo, knihovnu a hasiče. S propagací v tisku nám hodně pomáhá pan Hrabal - vedoucí odboru školství a kultury na Městském úřadě ve Varnsdorfu, s roznosem a výlepem plakátků pan Louka - ředitel varnsdorfského divadla (naše akce ochotně uvádí i na plakáty s kulturním programem). Malé letáčky můžeme vyvěšovat také v knihovně a na Městském úřadě.

Ve spolupráci s Městským divadlem jsme na podzim uspořádali tradiční závody na kolech pro malé i velké nazvané CYKLO (pan Louka přispěl jak slovem, tak cenami pro účastníky) a DRAKIÁDU. Na pouštění dráček dříve přišlo jen pár skautů a z veřejnosti skoro nikdo. Tentokrát se však Drakiáda vydařila a účast byla veliká. Nad Varnsdorfem se rázem vznášeli draci různých tvarů, velikostí a barev. Vyhlásili jsme Dračího krále a odměnili všechny účastníky. Důležité je vážit si všech, kteří se odtrhnou od televize nebo počítače a přijdou si s námi hrát, proto se snažíme mít pro každého něco. Sami jsme si udělali pamětní lístky, městské divadlo přispělo sladkostmi, a tak skutečně nikdo s prázdnou neodešel.

Na prosinec jsme měli připravenou akci DĚTI DĚTEM, jejíž účelem bylo z dobrovolného vstupného a prodeje dětských prací zaplatit opravu některého dětského hřiště v našem městě. Opět nám pomohl pan Louka, protože se mu náš projekt líbil. Informoval všechny školy a výsledkem bylo, že jsme nevystoupili jen my s pohádkou O Popelce, ale se zajímavým programem přišly i další děti. Kromě toho přibýlo také dětských prací, takže nakonec bylo i mnoho věcí k prodeji. Bohužel, celá akce byla postavena na účasti dospělých, aby přišli a utráceli. Ti však přišli pochopení pro naši akci neprojeví, a tak se publikum skládalo převážně z rodičů a přátel dětí, které vystupovaly na jevišti...

...a oslovit veřejnost

Za to, jak pěkně a ochotně k nám pan Louka přistupuje, jsme mu přislíbili pomoc při organizaci PŘEDVÁNOČNÍ KOLEDY, kterou připravoval ve

spolupráci s Městskou knihovnou. Šlo o posezení s dětmi, kde se měly seznámit s vánočními zvyky a tradicemi. Aby to pro ně bylo co nejzajímavější, připravili jsme si převleky a předváděli postavy českých Vánoc (Barborky, Lucky, Mikuláše s čertíkem a dvěma andílky, Ježíška - chtěli jsme dětem ukázat, že se Santa Clausem nemá nic společného - Štěpána a Tři krále). Celým večerem provázel pan Louka, který měl pro děti připravené soutěže, za které dostávaly sladké odměny věnované Městskou knihovnou Varnsdorf, v jejichž prostorách se celá akce konala. V rámci tohoto posezení byla také pokřtěna pohádková kniha Milana Hrabala, kterou si zde bylo možné zakoupit.

V lednu jsme uspořádali s varnsdorfskými hasiči krásný novoroční výlet k ledopádům, na který přišla spousta dětí. Dokonce přišli i hasiči ze sousedního Německa. V únoru jsme ve spolupráci s Městskou knihovnou uspořádali výtvarnou a literární soutěž MĚSTO OČIMA DĚTÍ. Šlo o to, aby měly děti možnost vyjádřit svůj názor na město, v němž žijí. Aby mohly namalovat, napsat nebo vyfotit, co se jim líbí nebo naopak to, s čím rozhodně nejsou spokojeny a co by změnily. Celá

soutěž byla hodnocena ve třech kategoriích a nejúspěšnější autoři byli pozváni a odměněni na slavnostní vernisáži v Městské knihovně. Další naší akcí byl netradiční MAŠKARNÍ PLES ve spolupráci s hasiči, a také jsme pomohli panu Loukovi s masopustním průvodem.

Pomáhat. To je to pravé slovo, kterého je třeba se držet. Nebát se požádat o pomoc ostatní a sami pomoc nabízet. Spolupracovat s ostatními institucemi, které mají také zájem pracovat s dětmi. Naše cíle jsou stejné, měla by tedy být stejná i řeč, kterou se na všem dohodneme. Samozřejmě máme také zkušenosti, že nás někde považují za nepříjemnou konkurenci, kterou je potřeba zlikvidovat. My jsme si však našli lidi, kteří mají skutečný zájem o práci s dětmi bez ohledu na to, zda jsou talentovaní malíři či hudebníci nebo jen děti z ulice. Ke všem se chovají stejně dobře, protože vědí, že péči potřebují všechny děti. A čeho si na nich ještě cením? Že to všechno dělají zcela nezištně, bez záruky úspěchu a ve svém volném čase bez nároku na plat nebo na odměnu. Víme, že když potřebuji pomoc, tak ji najdu právě u nich, u lidí, kteří jsou stejně nadšení blázní, jako my skauti.

Za středisko Lužan Varnsdorf - Rosnička

TÁBORY LEVNĚJŠÍ

Všem skautským oddílům nabízíme **od 1. května do 27. června** fotografické materiály za výjimečně nízkou cenu! Všechny objednávky podané v tomto termínu ušetří váš táborový rozpočet!

Výběr z nabídky:

FOMAPAN 100-135/36 DX (čb)	40,-Kč
FOMACHROM 100-135/36	85,-Kč
KONICACHROME 100-135/36	81,-Kč
EQUICOLOR 100/24	50,-Kč
EQUICOLOR 100/36	65,-Kč
FOMACOLOR 100-135/36	54,-Kč
FUJI SUPERIA NEW! 100/36	85,-Kč
KONICA VX 100/36	53,-Kč
KONICA VX 200/36	60,-Kč
KODAK GOLD 100/36	93,-Kč
KODAK GOLD 200/36	99,-Kč

Dále nabízíme:

fotoalba
rámečky
fotoaparáty
digitální techniku
fotografickou chemii
audio / video materiály
příslušenství
fotografické pomůcky

- Slevy pro stálé zákazníky
- Ke každému kinofilmu zásobník na negativy ZDARMA

G-foto - tel.: 0603/ 579 377, Nezvalova 826, 500 02 Hradec Králové
fax: 049/ 551 37 36, e-mail: info@gfoto.cz, http://www.gfoto.cz

JAK VZNIKÁ Skautský domov

Na návštěvě u mimoňských skautů

Každá správná parta musí mít svoji klubovnu, kde se schová při nepřízni počasí a kde má uskladněný svůj tábornický majetek. Svoji klubovnu měli také Rychlé šípy. Skauti nejsou výjimkou.

Nenápadný městský domek

Mimoňští skauti se nejdříve scházeli ve vyřazeném železničním vagónu. Pak vystřídali zchátralé objekty v Pražské a Křížové ulici, které jim poskytl Městský úřad a na které jim nestačily síly. Přesto ten poslední neradi opouštěli, protože stojí na místě, které se nazývá Mimoňská Stínadla.

Nedávno našlo všech sedm skautských oddílů svůj domov v Malé ulici v jednopatrovém řadovém domku, jehož úpravy, budou stát ještě mnoho práce. Za domkem je poměrně velký dvorek pro nejrůznější hry, stojí tu dvě loděnice a dokončuje se „letní klubovna“. Hned za dvorkem je přístup k řece Ploučnici, takže se dá říci, že místní skautský domov je opravdovým přístavem pro mimoňské oddíly vodních skautek a skautů. Nejsou to jen tak ledajaké oddíly. Přivezly už vavříny z různých závodů. V jejich sbírce nechybí trofeje ze pražského závodu „Přes tři jezy“ a z „Mladoboleslavského bobra“. Na dvorku loni 28. října mimoňští vysadili svoji lípu, jako symbol národní příslušnosti, svobody, skautského slibu a vztahu junáků k přírodě.

Junáci v Mimoně nikdy neholdovali přepychu, jsou rádi, že se mají kde scházet, kde si uvařit čaj, kde hrát hry, když nemohou být v přírodě. Ve skautském domově je stále rušno. Každý den je slyšet smích a zpěv, což svědčí o dobrém programu všech oddílů skautského střediska Ralsko.

Ovšem středisku nepatří jen Skautský domov. Nedaleko od Mimoně v těsné blízkosti takřka panenské přírody Hradčanských stěn mají chatu, která je často navštěvována skauty z celé republiky. V létě je zde možné postavit tábor a u nedalekého rybníka je překrásné tábořiště jako stvořené právě pro vodní skauty.

K čemu je skautský bar

Leckterému ze skautských činovníků asi vstávají při pomýšlení na to, že by skauti provozovali bar, vlasy hrůzou na hlavě. Leč v Mimoně je přece jen situace poněkud jiná. Děti během schůzek dostávají hlad a žízeň a dříve si často chodily přes ulici do prodejny nakupovat pitíčka a různé pamlsky. Vůdce střediska Cipajs chtěl pro Skautský domov získat nápojový automat, ale to je finančně velice náročná záležitost. Nakonec to dopadlo tak, že v době, kdy se v domově konají schůzky oddílů, je zde otevřeno skromné občerstvení. Děti, ale i dospělí si zde mohou koupit něco pro zahánění žízně i hladu za takřka režijní ceny. Ta desetníkovaná skautská přirážka, kterou zavedli, je věnována na provoz skautského domova a má již první výsledky - zbrusnová košťata. Mimoňští skauti tento svůj „zlepšovák“ doporučují i ostatním.

Marek a Balů

- 1) Chata mimoňských skautů se každoročně při soutěži Meandry stává vybudnocovacím počítačovým centrem rozhodčích
- 2) Již první pohled nám prozradí, že se nacházíme v klubovně oddílu vodních skautů
- 3) Rozestavená letní klubovna zatím připomíná skladiště táborového materiálu. Po dokončení zde budou mít skauti i otevřený krb.
- 4) Dobrodružství a romantika na nás dýchají z každého zákoutí útulného prostředí skautského domova

Stalo se

● **Tradičního pražského** nočního orientáku roverů a rangers OBR&R se letos zúčastnilo 12 smíšených dvojic. Vyhráli Kvítek s Beruškou.

● **Dvě nové duchovní** rádkyně Verena Schemperleová a Christine Fischerová byly uvedeny do svých funkcí v katolickém Německém svazu skautů sv. Jiří. Dočkají se naši katoličtí skauti také duchovních rádkyň?

● **V Českých Budějovicích** se rozhodli vyvolávat skautského ducha. První sezení se konalo 7. dubna v malém sálu kostela P. Marie na Piaristickém náměstí a na programu byla debata se setrou Hilde Ernegg, místostarostkou Svazu skautů a skautek Rakouska.

● **Hromada alobalových** koulí se sešla pod pardubickou „Kuňkou“ 15. dubna. Konal se zde již další ročník tradičního Alka. Účastnilo se jej na 320 skautů a skautek z celé naší republiky, kteří nasbírali dohromady 120 kg alobalu

● **Velikonoce letos padly** na dny, kdy se obvykle slaví Den Země. V Plzni proto akce se zvláštním názvem Zelený víkend proběhla 14.-16. dubna 2000 již po čtvrté. Byla určena všem těm, kteří se zajímají o problémy týkající se životního prostředí, pro ty, kteří o nich moc nevědí a chtějí to změnit, ale i pro ty, kteří vědí

pouze to, že se celý víkend bude nějak týkat přírody. Pořádal 53. oddíl Šedá střelka a RK Šambala.

● **Novou ředitelkou** Evropské kanceláře byla Evropským výborem jmenována Jocelyne Gendrin-Guinebault. Jocelyne je 43 let a je bakalářkou psychologie, v současné době dokončuje magisterské studium etnosociologie. Od r. 1988 pracuje ve Scouts de France jako „vicestarostka“. V roce 1993 byla zvolena členkou Světového výboru WOSM, od r. 1996 viceředitelkou Světového výboru WOSM. Její mandát skončil na konferenci v Durbanu (členové regionálních výborů do Světového výboru mohou být zvoleni pouze na dvě funkční období).

● **Verbindung (er)fahren** - Hledejme cesty IV. Pod tímto názvem se skrývá již tradiční česko-německá cyklistická jízda 4. střediska ICHTHYS z Plzně a skautů sv. Jiří (DPSG, Dombeziirk Regensburg) z Regensburgu (SRN). Je to neuvěřitelné, ale již počtvrté se vydalo cca 100 českých a německých skautů na 200 km dlouhou trasu, která spojuje obě partnerská města - Plzeň a Řezno. Poprvé se vyjelo v roce 1997 a od té doby se pravidelně každým rokem opakuje. Mnoho lidí si jistě říká, že dvě stě kilometrů je příliš a že musíme být nějakým cyklistickým oddílem. Opak je pravdou .... Akce se zúčastní skauti, roveři i vedoucí - tzn. že účastníci jsou ve věku od 11 do ... (?) let. A všichni dojedou do cíle. Letošní ročník se konal 4.-8.května 2000.

● **Mohutné oslavy svátku** patrona všech skautů se konaly 5.-7. května ve Spišském podhradí. Tradiční akce se zúčastnilo na

1000 návštěvníků z řad skautské i neskautské veřejnosti.

● **K 1. 7. 2000 odchází** Dominique Benard z pozice ředitelky regionální Evropské kanceláře WOSM (po 10 letech) na jiné místo do Světové skautské kanceláře. Dominique velmi dobře zná historii a veškeré dění v Junáku a byl od r. 1990 při všech důležitých jednáních o českém skautingu. Při této příležitosti rozhodla URJ udělit Dominiquemu Medaili díků.

● **K 1. 7. 2000 odchází** Jacqueline Collier z pozice ředitelky programové sekce Evropské kanceláře WOSM, kde pracovala 8 let, také do Světové kanceláře. „Jacquie“ několikrát navštívila ČR a velmi dobře zná problémy Junáka. Angažovala se v otázkách vlčáckého programu, ale je hlavně

odborníkem pro roverské programy, Europe For You atp.

● **Chtěli bychom vás** požádat o pomoc jménem jedné sestry z USA. Na přelomu let 47-48 si tato sestra dopisovala s tehdy 17-letým bratrem Stanislavem Polanským ze Šebětína u Českých Budějovic. Podle jejich informací br. Standa zemřel v roce 1950. Ses. Kathy teď pátrá po jeho příbuzných nebo přátelích. Jestli jsem to pochopil správně, chtěla by o něm napsat článek do nějakého časopisu. Chtěla by vědět, jestli je v Šebětíně ještě skautský oddíl. Br. Standa prý navštěvoval školu v Č.B. V jednom dopise jí psal o pěti svých kamarádech, kteří se s ním učili Esperantu. Dnes by mohli mít kolem 70 let.

Měl by někdo zájem sestře Kathy pomoci? Jestliže se někdo najde, napište do redakce.

Prosba o pomoc

Jarní povodně na řece Jizeře zle poškodily areál kluboven turnovského skautského střediska Štika. Škody na nepojištěném movitém majetku byly prozatím vyčísleny na 170 000 Kč. Přestože městský úřad, kterému skautské středisko provozuje psí útulek, přislíbil pomoci, uvítají turnovští skauti jakoukoliv, zejména finanční pomoc od čtenářů Skautingu. Pomoc však může být i materiální – středisko Štika by uvítalo: krajinky, ostatní řezivo, velký vojenský stan - hangár. Voda vzala také podsady a sud polyestru na stavbu a opravy lodí.

Turnovští již teď děkují za každou poskytnutou pomoc.
Kontaktní adresa: Jan Hájek, Přepeřská 1449, 511 01 Turnov

Taxmeni skautům

Před deseti lety při koncertu v Edenu, který věnovali skautům, slíbili Taxmeni, že po deseti letech své vystoupení pro skauty zopakují. Svůj slib splnili.

Při křtu své nové knihy sklidili bouřlivý potlesk hrdinové z bitvy o Anglii - letec generálmajor František Fajtl a neméně slavný skautský a válečný fotograf Ladislav Sitenský

Nejen hudbou žijí skauti: umění ovládat laso předvedl jeden z našich nejlepších „lasařů“ Jaroslav Jičínský - Netopýr

Své skautské bratrance a sestřenice přišli pozdravit woodcrafteri z plzeňského kmene Psito Oyate

30. března 2000

text Marek
foto Windy